

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

Mezinárodní folklorní festival Klatovy
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Martina Sommerová
Popularizace hudební kultury

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Daniela Mandysová

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň 15. dubna 2015

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat především vedoucí své bakalářské práce paní doc. PaedDr. Daniele Mandysové za pomoc a cenné rady, které mi poskytla.

Dále děkuji své sestře Evě Valečkové za pomoc při vzniku práce a jazykové korektury. Svým rodičům, kteří mě během studia podporovali nejen finančně, ale i morálně. Svému partnerovi a jeho rodičům za pomoc při vzniku práce a jejich trpělivost.

Také chci poděkovat Denise Valentové a ostatním členům folklorního souboru Šumava za poskytnutí cenných informací.

OBSAH

ÚVOD	5
1 FOLKLOR A LIDOVÉ TRADICE V ČESKÉ REPUBLICE.....	6
1.1 Vznik a vývoj folklorních festivalů v České republice	8
1.2 Folklorní sdružení České republiky	9
2 FOLKLOR V KLATOVECH.....	12
2.1 Historie a současnost města Klatovy.....	12
2.2 Spolkový život v Klatovech	14
2.2.1 Folklorní soubory v Klatovech.....	18
2.2.1.1 Osobnost klatovského folkloru – Irena Valentová	18
2.2.1.2 Folklorní soubor Šumava	20
2.2.1.3 Dětský folklorní soubor Šumavánek.....	21
3 MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL KLATOVY	22
3.1 Organizace MFF Klatovy.....	22
3.1.1 Folklorní spolek Šumava.....	22
3.1.1.1 Organizační struktura FS Šumava	24
3.1.1.2 Majetek a hospodaření	24
3.2 Jednotlivé ročníky MFF Klatovy v letech 1994–2013	25
3.3 Vlastní podíl na organizaci 21. ročníku MFF Klatovy 2014	35
3.3.1 Přípravná fáze festivalu.....	35
3.3.1.1 Propagace	38
3.3.2 Průběh festivalu	40
3.3.3 Zhodnocení festivalu.....	44
3.3.4 Financování festivalu	47
3.3.4.1 Náklady a výnosy za rok 2012	47
3.3.4.2 Náklady a výnosy za rok 2013	47
3.3.4.3 Náklady a výnosy za rok 2014	48

3.4 Plánování 22. ročníku MFF Klatovy 2015.....	49
ZÁVĚR.....	51
RESUMÉ.....	53
SUMMARY.....	53
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	54
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	60
SEZNAM PŘÍLOH.....	61

SEZNAM ZKRATEK

a. s. – akciová společnost

apod. – a podobně

AV ČR – Akademie věd České republiky

cca – cirka

CD – Compact Disc (kompaktní disk)

CIOFF – Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění

ČEZ – České energetické závody

ČR – Česká republika

doc. – docent

Dr. – doktor

E-mail – Electronic Mail (elektronická pošta)

FF – fakulta filozofická

FoS ČR – Folklorní sdružení České republiky

FPE – fakulta pedagogická

FS – folklorní soubor

IČ – identifikační číslo

IFF – International folklore festival

IGF – Mezinárodní unie folklorních asociací

Ing. – inženýr

IOV – Mezinárodní organizace pro lidové umění

JUC. – kandidát obojího práva

JUDr. – doktor práv

Kč – česká koruna

KD – kulturní dům

km – kilometr

m n. m. – metrů nad mořem

MěKS – Městské kulturní středisko

MFF – Mezinárodní folklorní festival

Mgr. – magistr

MLS – malý lidový soubor

např. – například

NS – národopisný soubor

OKD – Ostravsko karvinské doly

p. o. – příspěvková organizace

PaedDr. – doktor pedagogiky

s. r. o. – společnost s ručením omezeným

sv. – svatý

TG – Towarzystwo Gimnastyczne (gymnastický svaz)

TJ – tělovýchovná jednota

tj. – to jest

tzv. – takzvaný

USA – Spojené státy americké

viz – odkaz na jinou stránku

VK – valašský krúžek

VUS – vojenský umělecký soubor

ZŠ – základní škola

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je Mezinárodní folklorní festival Klatovy. V roce 2014 jsem měla možnost pomáhat s přípravami tohoto festivalu. Byla to pro mě velká zkušenost, a tak jsem se rozhodla věnovat se tomuto tématu podrobněji. Nadále také spolupracuji s folklorním spolkem Šumava, jsem členem organizačního týmu festivalu a podílím se na přípravách 22. ročníku MFF Klatovy. Cílem mé práce je poskytnout čtenářům informace o Mezinárodním folklorním festivalu v Klatovech a vytvořit přehled všech jeho dosavadních ročníků.

Ve své práci vycházím především z informací, které jsem získala prostudováním odborné literatury. Dále jsem si ve Vlastivědném muzeu Dr. Hostaše v Klatovech a v Městské knihovně Klatovy vyhledala novinové články týkající se MFF Klatovy. Některé údaje jsem čerpala z webových stránek tohoto folklorního festivalu a ze stránek Folklorního sdružení České republiky. Dále jsem absolvovala rozhovory se zainteresovanými lidmi, především se členy souboru a s Denisou Valentovou, současnou ředitelkou MFF Klatovy. V neposlední řadě čerpám ze svých zkušeností získaných během spoluúčasti na organizaci festivalu.

Nejprve se ve své práci věnuji tematice folkloru v České republice, historii folklorních festivalů a Folklornímu sdružení ČR. Dále se zabývám historií i současností města Klatovy a spolkovým životem ve městě, pozornost věnuji především dvěma spolkům, které mají nejdelší historii působnosti v Klatovech, a to pěveckému sboru Šumavan a tělocvičnému spolku Sokol. Poté se zaměřuji na folklor v Klatovech, jehož reprezentanty jsou v současné době dva soubory: Šumava a dětský soubor Šumavánek. Ve třetí kapitole představuji MFF Klatovy, stručně popisuji ročníky 1994 až 2013 a zmiňuji i organizaci festivalu, spolek Šumava, jeho strukturu, majetek a hospodaření. Postupně se dostávám až k rozboru 21. ročníku MFF, na kterém jsem se organizačně podílela. Nakonec zařazuji několik informací o plánování letošního 22. ročníku MFF Klatovy. Do Příloh jsem vložila seznam folklorních souborů a fotografie, jež práci obrazově doplňují.

1 FOLKLOR A LIDOVÉ TRADICE V ČESKÉ REPUBLICE

Folklor (nebo také folklór) značí osobité hudební, slovesné, taneční a dramatické projevy kultury integrovaných skupin venkovského či městského obyvatelstva. Tento pojem poprvé uvedl britský bibliograf William Thoms v roce 1846. Nazval tak článek v časopise *The Athanaeum*. Slovo *folklor* je složeno z anglických slov *folk* (lid) a *lore* (tradice, znalosti).¹

V České republice má folklor hluboké kořeny. Je zastoupen v Čechách (hlavně na Chodsku) a po celé Moravě. Typickými znaky těchto oblastí jsou národní kroje, lidová keramika, písně, pořekadla, výzdoba původních obydlí. Lidové tradice pomáhají udržet po celé České republice folklorní soubory a lidové hudby. O udržení kulturních tradic se od roku 1990 stará také Folklorní sdružení České republiky. Jedná se o občanské sdružení dětí a mládeže zaměřené na uchování a rozvíjení lidových tradic a národních kulturních hodnot.

Sdružení má přibližně čtrnáct tisíc členů ve více než čtyřech stovkách souborů. Členové sdružení jsou také pořadateli folklorních festivalů a slavností, kterých se v České republice koná každý rok více než šedesát. Zúčastňují se jich nejen tisíce účinkujících z naší země i zahraničí, ale také stovky tisíc vděčných diváků. Právě v počtu folklorních souborů, festivalů a slavností je Česká republika nejen evropskou, ale zajisté i světovou velmocí.²

Dodnes se udržuje taneční folklor, a to především díky činnosti folklorních souborů, hlavně na Slovácku, Valašsku a ve Slezsku. Poslední ostrůvek živého folkloru se udržuje i v Čechách – je jím Chodsko. Skladatel a redaktor Radek Rejšek ve své knize *Vesele do kola, děti!* (1999) rozděluje Čechy a Moravu na těchto 17 národopisných oblastí:

- 1. Střední Čechy** – Praha, Mělnicko, Kladensko, Nymbursko, Berounsko, Rakovnicko a Příbramsko,

¹ *Malý etnologický slovník*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2011. ISBN 978-80-87261-70-5. s. 31.

² MAREČKOVÁ, Michaela. *K zařazení poutní tradice do výuky regionální vlastivědy na 1. Stupni základních škol* [online]. Brno, 2010 [cit. 2013-11-14]. Dostupné z:

is.muni.cz/th/135834/pdf_m/DP_konecna_verze_-_text.docx. Diplomová práce. Masarykova univerzita.

Vedoucí práce Mgr. Jiří Mihola, PhD. s. 64.

2. **Posázaví** – Benešovsko a Vlašimsko,
3. **Povltaví** – Budějovicko, Doudlebsko, Blatsko, Písecko, Milevsko, Tábořsko a Soběslavsko,
4. **Pošumaví** – Chodsko, Prácheňsko a Klatovsko,
5. **Západní Čechy** – Plzeňsko, Karlovicko, Slánsko, Stříbrsko, Karlovarsko, Plassko a Chebsko,
6. **Pojizeří** – Českodubsko, Turnovsko, Mladoboleslavsko,
7. **Podkrkonoší** – Jičínsko, Náchodsko a Orlicko,
8. **Polabí** – Hradecko, Pardubicko, Nymbursko, Chrudimsko, Podřipsko, Litomyšlsko, Hlinecko,
9. **Horácko** – Boskovicko, Blatensko, Třebíčsko, Žďársko, Jihlavsko, Pelhřimovsko, Dačicko,
10. **Podhorácko** – Znojemsko a Moravskokrumlovsko,
11. **Brněnsko** – Brno, Slavkovsko a Kloboucko,
12. **Haná** – Prostějovsko, Kroměřížsko, Vyškovsko a Tovačovsko,
13. **Slezsko** – Těšínsko, Opavsko, Hlučínsko a Jablunkovsko,
14. **Lašsko** – Ostravsko a Frýdeckomístecko,
15. **Valašsko** – Zlínsko, Vizovicko, Rožnovsko, Vsacko, Valašskokloboucko, Valašskomeziříčsko a Frenštátsko,
16. **Slovácko** – Hornácko, Dolňácko, Podluží, Moravské Kopanice a Luhačovické Zálesí,
17. **Hanácké Slovácko** – Mikulovsko, Ždánsko.³

Obrázek č. 1: Národopisné oblasti Čech a Moravy (Rejšek, 1999)

³ REJŠEK, Radoslav. *Vesele do kola děti!*. 1. vydání. Lanškroun: Folklorní sdružení ČR, 1999, s. 38–40.

1.1 Vznik a vývoj folklorních festivalů v České republice

Základním kamenem pro všechny dnešní folklorní festivaly u nás byla Národopisná výstava československá, která se konala v pražském Národopisném paláci v roce 1895. Přípravné práce trvaly již od roku 1891. V květnu 1895 byla slavnostně zahájena prorektorem a starostou města Prahy Čěnkem Gregorem. Na zahájení zazněl chorál *Svatý Václave* v podání pražského sboru *Hlahol* a k návštěvníkům promluvil předseda výstavy JUDr. Vladimír hrabě Lažanský, který připomněl význam Národopisné výstavy a poděkoval všem organizátorům. Cílem výstavy bylo poskytnout obraz života a stavu českého lidu, hlavně vesnického, na sklonku 19. století a jednotlivých stránek kulturně historického rozvoje českého národa. Výstavní materiál byl rozdělen do pěti skupin:

Skupina A – Všeobecná oddělení – zeměpisné; statistické; antropologické; jazykové.

Skupina B – Vesnický lid – oddělení stavby a obydlí; kroje a výšivky; zvyky a obyčeje; co lid čte, píše a vypravuje; lidové písně, hudby a tance; zaměstnání lidu.

Skupina C – Krajinské výstavy – moravské, slezské a české výstavy.

Skupina D – Kulturně-historický rozvoj – pravěké starožitnosti; česká literatura; divadlo; česká hudba; stavitelství a inženýrství; Stará Praha; památky cenné české práce; obchod; spolky; oddělení právnické; školství; studentstvo a vysoké školy; válečnictví; církev; Češi v zahraničí; české ženy.

Skupina E – Novověký průmysl – činnost českého lidu v novověkém průmyslu.

Výstava trvala do září 1895 a přinesla své ovoce. Nejen že o ni byl projevěn velký zájem z řad veřejnosti, navštívilo ji tehdy přes dva miliony lidí, ale také měla ohromný vliv na kulturní dění a český národopis. Dala podnět ke vzniku Národopisné společnosti, časopisu *Český lid* a založení Národopisného muzea. Po skončení výstavy se zájem o lidové tradice přesunul do regionů a muzeí. Různé spolky, organizace a cechy začaly pořádat lidové akce, masopustní zábavy, merendy, jarmarky. Součástí programu těchto akcí byly svatby nebo různé průvody, při kterých byli účastníci oděni do národního kroje.⁴

⁴ HOLCNEROVÁ, Bc. Petra. *Národopisná výstava československá v Praze 1895*. Brno, 2007. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity.

O tom, jaký dopad měla Národopisná výstava v československé zemi, píše ve své knize *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku* autorky Martina Pavlicová a Lucie Uhlíková: „Mezníkem ve vývoji a formování národopisu jako vědy, ale též obrovským podnětem pro folklorní hnutí se stala v roce 1895 Národopisná výstava československá. Byla to událost nejen kulturně společenská a vědecká, ale měla i svůj význam národně politický. V čele příprav stály výrazné osobnosti české vědy, kultury a politiky. Jejich touhou bylo ukázat nejen hmotné kulturní dědictví, ale také kulturní dědictví nehmotné, tj. zvyky a obyčeje, hudbu, písně a tance.“⁵ Národopisná výstava je dnes označována jako první československý folkloristický festival, který měl promyšlenou koncepci a plnil významné kulturně politické poslání své doby.

Programy dnešních folklorních festivalů jsou naplněny nejrozličnějšími tematickými pořady. „Právě přehlídky, slavnosti i festivaly se stávají příležitostí ke komunikaci, předávání zkušeností, možnosti srovnání své práce, kvality vedoucích, jsou prostředkem ke zhodnocení vlastní práce, získáváním nových poznatků o kulturním zázemí jiných regionů i příležitostí k získávání přehledu o stavu tradiční lidové kultury a její prezentace v zahraničí.“ Soubory spolu mohly navázat přátelství, pomáhat si, udržovat reciproční vztahy.

První folklorní festival se konal ve Strážnici v roce 1946. Nesl název Československo v tanci a zpěvu. Dočkal se velkého úspěchu a byl prohlášen za celostátní. Strážnický festival inspiroval většinu pořadatelů ostatních folklorních festivalů v tehdejší Československu.

1.2 Folklorní sdružení České republiky

Folklorní sdružení České republiky (dále jen FoS ČR) je zájmová nevládní organizace dětí, mládeže i dospělých. Vzniklo v roce 1990 a je největší organizací zájemců o lidové umění v České republice. Má pod sebou 412 členských souborů, které působí

⁵ PAVLICOVÁ, Martina a UHLÍKOVÁ, Lucie. *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku*. [Red.]: Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. s. 6. ISBN: 80-86156-06-0

v 17 autonomních regionálních sdruženích. Celkový počet členů se pohybuje kolem 14 tisíc. Předsedou FoS ČR je Zdeněk Pšenica.

Sdružení se zaměřuje především na uchovávání a rozvoj lidových tradic a národních kulturních hodnot, zejména v oblastech lidové hudby, zpěvu a tance. Je nejvýznamnější dětskou a mládežnickou organizací v zemi díky své tříčtvrtinové členské základně dětí a mládeže.

Folklorní sdružení České republiky spolupracuje s Mezinárodní radou organizátorů folklorních festivalů a lidového umění (CIOFF), Mezinárodní organizací pro lidové umění (IOV) a Mezinárodní unií folklorních asociací (IGF). Dále spolupracuje s národními a oblastními asociacemi na Slovensku, v Německu, Maďarsku, Polsku, Rakousku, Itálii, Španělsku, Rusku, v pobaltských republikách a dalších státech.

V letech 1990–2014 vydával FoS ČR časopis Folklor. Šéfredaktorem byl Kazimír Jánoška a předsedou redakční rady Arnošt Tabášek. Od roku 2005, kdy časopis oslavil 15. výročí od svého prvního vydání, je k nahlédnutí také na internetu. Původně vycházel jako dvouměsíčník, od roku 2007 byl vydáván každý měsíc. Členské subjekty FoS ČR jej dostávaly zdarma. Každoročně v únoru vychází brožura Kalendář folklorních akcí, ve které se čtenář dozví o všech plánovaných akcích, které se daný rok uskuteční.⁶

V roce 2014 se sdružení ocitlo v nemalých finančních problémech a došlo k jeho insolvenčnímu řízení v důsledku kritické ekonomické situace. Tyto finanční problémy byly dlouhodobějšího rázu, způsobila je především hospodářská krize v roce 2008 a zejména pak snížení pravidelné roční dotace od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR o 45 %. Sdružení tedy přistoupilo k úsporným opatřením a přestalo vydávat časopis Folklor, přestalo platit společné řešení autorských práv a nemůže garantovat úrazové pojištění členů a pojištění odpovědnosti vedoucích a ředitelů festivalů. Sdružení rovněž nemá možnost celostátní a zahraniční propagace členských souborů a festivalů. K výraznému omezení dochází také v pomoci zprostředkování zahraničních výměn a komunikace. Předseda Zdeněk Pšenica celou situaci uklidňuje a věří v zachování

⁶ *Co je FoS ČR*. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.folklorisdruzeni.cz/co-je-fos-cr>

sdružení do budoucna: „Podání návrhu na insolvenční řízení neznámá likvidaci sdružení, jeho smyslem je především ochrana před věřiteli a vytvoření podmínek pro možná řešení situace. Proto se výbor obrátil dopisem na členské subjekty Folklorního sdružení ČR s výzvou, aby pokračovaly ve své činnosti. Funkci koordinátora součinnosti mezi folklorními soubory a folklorními festivaly mohou v této situaci částečně plnit regionální folklorní sdružení, která jsou samostatnými, tzv. konsorciálními členskými subjekty FoS ČR.“⁷

⁷ PŠENICA, Zdeněk. *Tisková informace o současných problémech Folklorního sdružení ČR*. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/tiskova-informace-o-soucasnych-problemech-folklorniho-sdruzeni-cr>

2 FOLKLOR V KLATOVECH

V této kapitole se věnuji stručným dějinám města Klatovy a spolkovému životu v tomto městě.

2.1 Historie a současnost města Klatovy

Město Klatovy se nachází v šumavském podhůří poblíž jihozápadní hranice České republiky s Německem, 40 km jižně od Plzně. Městem protéká Drnový potok, který se nedaleko Klatov vlévá do řeky Úhlavy. Klatovy jsou malebně rozloženy na mírném návrší mezi vyvýšeninami Hůrkou (497 m n. m.) a Vodojemem (453 m n. m.).

Původně na místě dnešních Klatov byla malá osada, kterou procházela stará obchodní stezka spojující Čechy a Bavorsko. Název Klatovy pochází od slova *kláty*⁸ neboli jinak řečené pařezy, špalky či špalkové úly. Vznikl podle polohy, kde se osada nacházela. „Stará podoba jména zněla Klatov a označovala ves, osadu na mýtině, později toto jméno přešlo asi vlivem analogie k typu pomnožných jmen a byla vytvořena podoba Klatovy.“⁹ V roce 1260 byla tato ves povýšena českým králem Přemyslem Otakarem II. na královské město. To mělo za vlády Přemyslovců pravidelný šachovnicový půdorys s velkým náměstím ve tvaru čtverce a kamenné městské opevnění.

Nástup vlády rodu Lucemburků přinesl Klatovům velké změny. Došlo k rozvoji hospodářství, politiky i kultury. Městu bylo uděleno právo míle, privilegium výročního trhu, právo poprav a byla schválena ražba tzv. brakteátů. Za husitské revoluce se město dále rozvíjelo. I přes mohutný požár, který Klatovy postihl a zničil všechna klatovská předměstí, se město mohlo pyšnit, že patří mezi nejvýznamnější husitská centra tehdejší doby.¹⁰

V 16. století docházelo ke zkrášlování města v duchu renesančního stylu. Za nejdůležitější bylo považováno stavitelství, začaly se stavět významné památky města,

⁸ Wikislovník: klát. [online]. [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://cs.wiktionary.org/wiki/klát>

⁹ CHÝLOVÁ, Helena. *O původu názvů západočeských měst*. [online]. s. 1 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/plzen/jazykovykoutek/_zprava/o-puvodu-nazvu-zapadoceskych-mest--116239

¹⁰ *Historie a památky Klatov - stručný přehled*. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.klatovy.cz/klatovy/fr.asp?tab=snet&id=2426&burl=&pt=HS>

a to Černá a Bílá věž, radnice, farní chrám a nové městské domy. Klatovy byly ale znovu zasaženy několika požáry a také vojenskými konflikty způsobenými třicetiletou válkou. Toto nepříznivé období vystřídalo období příchodu jezuitů v polovině 17. století. Ti se zasloužili o rozkvět města po stránce stavitelské i vzdělanostní. Vybudovali jezuitský chrám, řádové koleje, katakomby a interiér barokní lékárny. V roce 1689 však došlo k dalšímu hrozivému požáru, který založili francouzští žháři. Město tehdy ztratilo téměř všechny pozdně gotické a renesanční památky.¹¹

Dalšími významnými událostmi v druhé polovině 18. století byly povýšení Klatov na krajské město a vznik kriminálního soudu. V době obrozenecké zde také žily a studovaly na klatovských jezuitských školách významné české buditelské osobnosti. Nejvýznamnějšími byli klatovský rodák Matěj Václav Kramerius a Josef Dobrovský. V roce 1812 město navštívil císař František II., který sem dorazil ku příležitosti znovuotevření gymnázia.¹²

Na začátku 19. století došlo k architektonické přeměně Klatov. Stalo se tak kvůli rozhodnutí vídeňského dvora. Z historického jádra města byla odstraněna část opevnění a brány a zasypaly se příkopy. Druhá polovina 19. století byla obdobím začínajícího rozkvětu jak kulturního, tak i průmyslového. V roce 1882 bylo otevřeno muzeum, došlo k znovuobnovení gymnázia s výukou v českém jazyce a bylo založeno několik spolků. Velké pocty se dostalo známým klatovským karafiátům, které reprezentovaly své pěstitele na mnoha výstavách po celém světě. V Klatovech vznikaly nové podniky, přádelnické a plátenické manufaktury, které znamenaly pro město rozvoj průmyslové výroby. Později se přidal i průmysl kožedělný, dřevařský, strojírenský a potravinářský.¹³

Počátkem 20. století přibyly do města nové významné budovy, a to nemocnice, okresní úřad, sokolovna a elektrárna. Za druhé světové války byly Klatovy (podobně jako velká část celé Šumavy) připojeny k Německu. Bylo zde činné odbojové hnutí, které bylo za heydrichiády násilně potlačeno popravou 73 lidí v lubském Spáleném lese, nacházejícím se kousek od Klatov. Kromě této tragédie došlo důsledkem bombardování v roce

¹¹ *Historie a památky Klatov - stručný přehled.* [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.klatovy.cz/klatovy/fr.asp?tab=snet&id=2426&burl=&pt=HS>

¹² tamtéž

¹³ tamtéž

1945 ke zničení budovy nádraží a poničení několika dalších budov. Osvobození města bylo dovršeno za pomoci americké armády 5. května 1945. V poválečném období se Klatovy staly centrem, pod které nově spadají i města Sušice, Horažďovice, oblasti Šumavy od Nýrska až po Modravu. Sametová revoluce a konec vlády komunistů probíhaly v Klatovech o pět dní později než v Praze. Byly znovuotevřeny hranice a do města přijížděli naši zahraniční sousedé. Od té doby zaznamenala velký rozvoj příhraniční turistika a Klatované mohou využívat pracovních nabídek v příhraničí.¹⁴

Ke konci 20. století navázaly Klatovy partnerství s bavorským městem Cham, francouzským městem Poligny, s nizozemským městem Heemskerkem a s ruským městem Polevskoj.

Postupně docházelo k rekonstrukci historických památek. Novou podobu dostal kostel sv. Vavřince, jezuitská kolej, dominikánský klášter, měšťanské domy na náměstí, katakomby. Úpravy se nevyhnuly ani veřejným prostranstvím (Tylovu nábřeží, prostranství pod Bílou věží, nádvoří jezuitské koleje, Hostašovým sadům).¹⁵ V současné době probíhá obnova Mercandinových sadů neboli městského parku, který by měl být opět chloubou města, jako tomu bývalo v dřívějších dobách.

2.2 Spolkový život v Klatovech

V Klatovech působí i dnes mnoho spolků a sdružení. Dříve než se budu podrobněji zabývat těmi, které mají nejdelší historii, krátce se zmíním o těch, jež vznikly v nedávné minulosti. Mezi novější spolky mimo jiné patří komorní smíšený sbor *Kolegium pro duchovní hudbu*¹⁶, který byl založen v roce 1996 a pracuje od samého počátku pod vedením muzikologa a varhaníka Víta Aschenbrennera.¹⁷ V roce 2000 vznikl *Klub přátel*

¹⁴ BĚLOHOUBKOVÁ, Eva. *Didaktická aplikace dějin Klatov na 1. stupni ZŠ*. Plzeň, 2013. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická.

¹⁵ tamtéž

¹⁶ Kolegium pro duchovní hudbu je dnes přibližně dvacetičlenný klatovský komorní smíšený sbor, který se postupně repertoárově vyprofiloval na interpretaci barokní a klasicistní hudby, ale nebrání se ani skladbám autorů současných.

¹⁷ Kolegium pro duchovní hudbu: *O souboru*. [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z: <http://www.kolegium-klatovy.eu/soubor/>

Klatovska, jehož členové se věnují regionálnímu historickému bádání, mapování a záchraně drobných památek, sběratelství, výstavnictví a ochraně přírody.¹⁸ V roce 2005 bylo založeno občanské sdružení *Klatovské katakomby* za účelem zachování, udržování a propagace starobylého pohřebiště nacházejícího se v podzemí kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Ignáce v Klatovech – katakomb.¹⁹

Pěvecký sbor Šumavan

Je nejstarším spolkem a v Klatovech působí již od roku 1861. Vznikl z pěveckého kvarteta a prvních deset let jeho činnosti, tedy až do roku 1871, se jednalo pouze o mužský sbor. Poté se z něj stal sbor smíšený, kterým je dodnes. V čele sboru se v jeho historii vystřídalo několik sbormistrů: Mansvet Klička, Petr Jirges, Jan Talich, Vilém Kurz, Jan Janák, Antonín Brabec, od 2. světové války do roku 2008 v čele sboru stáli: Jiří Bílek, Drahomíra Hostýnková, Drahomíra Lhotská, Pavel Hřebec a Milada Bláhová. Sbor účinkoval na koncertech či festivalech v zahraničí – v Německu, Holandsku, Francii, Rakousku či Itálii. Zúčastnil se několika zajímavých projektů, např. soutěže *Canti veris* Praga 2008 (stříbrné pásmo), nebo 2. ročníku Barokních jezuitských Klatov (společně s Kolegiem pro duchovní hudbu). Vrcholem pěvecké činnosti sboru v roce 2008 bylo provedení oratoria *Stabat Mater* A. Dvořáka společně s domažlickým Čerchovanem a Plzeňskou filharmonií. Sbor Šumavan pravidelně účinkuje také na bienále sborů západočeské oblasti (je členem Unie českých pěveckých sborů) a Festivalu duchovní hudby, pořádaném od roku 1997 v Klatovech a okolních městech v Čechách a v Bavorsku. V roce 2006 pokřtil Šumavan CD *Na klatovské věži*. Od ledna roku 2009 je sbor pod vedením sbormistra Jaroslava Pletichy. Za velký úspěch sboru v poslední době se považuje provedení *Mše D dur „Lužanská“* A. Dvořáka, kterou nacvičil společně se sušickým pěveckým sborem Svatobor. Dalším významným krokem bylo nastudování nového modernějšího repertoáru – jazzových koled a písní od skupiny Queen. Svě 150. výročí

¹⁸ Klub přátel Klatovska: *Úvod*. [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z: <http://www.kpk.klatovynet.cz/kpk/>

¹⁹ Klatovské katakomby: *Občanské sdružení Klatovské katakomby*. [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z: <http://www.katakomb.cz/katakombyclatovy/obcanskesdruzeni>

oslavil koncertem a představil Mozartovu Korunovační mši. Sbor má v současné době cca 46 členů.²⁰

Tělocvičná jednota Sokol Klatovy

Byla založena v roce 1868. Tehdy měla 98 členů, z toho 30 zakládajících, 17 přispívajících a 51 činných. Prvním starostou klatovského Sokola byl Ludvík Král a hlavním cvičitelem Josef Pavlík, pod jehož vedením se cvičilo třikrát týdně. Ze začátku byl zájem z řad lidí obrovský, ale pak začal uvadat, a tak došlo v roce 1876 k dočasnému zániku jednoty, z které se stal po domluvě valné hromady TJ Sokol Klatovy sbor dobrovolných hasičů.

Již natrvalo byla činnost TJ Sokol Klatovy obnovena po deseti letech (1886), a to pod vedením JUC. Jana Sedláka. Činnost Sokola byla za jeho vedení rozmanitá, od sportu přes osvětové činnosti až po kulturu. Zpočátku členové jednoty neměli vlastní budovu, kde by se mohli scházet a nacvičovat. Využívali prostory měšťanského pivovaru a hostince U Zlatého slunce. Později se rozhodli, že začnou vybírat peněžní příspěvky pro stavbu sokolovny. Největší pomocí jim bylo darování staveniště od místních řezníků. Na místě staveniště stávala dříve stará jatka. Stavba sokolovny trvala rok, v roce 1907 byla slavnostně otevřena představením všech cvičenců a Šumavanu. Členská základna se rozrostla o dorost a žactvo. Postupně přibýly další kroužky: pěvecký, ochotnický a loutkové divadlo.

Dalším problémem, který museli sokolové řešit, bylo nalezení vhodného pozemku pro stavbu stadionu. V roce 1926 byly zakoupeny pozemky pod Hůrkou a výstavba sokolského stadionu trvala do roku 1930, kdy byl stadion otevřen veřejnosti. Stadion byl určen pro lehkou atletiku a hry. V roce 1937 měla klatovská jednota 537 členů a 249 členek. Na pravidelném programu měli jednou za pět let Všesokolský slet, který se konal v Praze. Poslední XI. Všesokolský slet se konal v roce 1948. Byl posledním cvičením, kterého se zúčastnilo 150 členů klatovského Sokola před dvacetiletou odmlkou.

²⁰ *Šumavanu už je 150*. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z:

<http://files.sborsumavan.webnode.cz/200000880-295492a1b6/Šumavanu%20už%20je%20150-1.jpg>

Sokolové byli perzekuováni a vězněni. V roce 1968 o sobě Sokol krátce dává vědět, starostou se stal JUDr. Jiří Rys.

V roce 1989 byla založena Župa Šumavská, a tak se odpojil Sokol Klatovy od Župy Plzeňské. Pod Župu Šumavskou přešlo dvacet sokolských jednot (TJ Sokol Běšiny, Bezděkov, Domažlice, Horažďovice, Chodská Lhota, Chrastavice, Janovice nad Úhlavou, Kdyně, Klatovy, Loučim, Nalžovské Hory, Předslav, Přeštice, Staňkov, Strážov, Sušice, Švihov).

Velký rozkvět zažívala jednota od roku 1990, starostou byl zvolen Ing. Jindřich Pohl. Prostory sokolovny musely projít rekonstrukcí, protože byly navraceny v dezolátním stavu. Stadion navrácen nebyl, Sokol ho znovu získal až v roce 1998. Podmínky pro atletiku, basketbal či lyžování nejsou dostačující, vznikají ale nové kroužky – šachy, stolní tenis, silový trojboj, karate, aerobik, odbíjená nebo jóga. XII. Všesokolský slet si po dlouhé odmlce klatovští nemohli nechat ujít, do Prahy se jich vypravilo celkem 89. Ing. Jindřich Pohl vedl klatovský Sokol výborně, dokládají to akce, kterých se členové zúčastnili. Mužská část členů z Klatov a Janovic vystoupila v roce 1996 na sletu v americkém Chicagu a v témže roce se zúčastnily mladší a starší ženy sletu v Brně. O rok později se vypravili na slovenský slet do Košic.²¹

V roce 1998 byla zvolena novou starostkou Irena Valentová, která se velmi zasloužila o rozkvět sportovního a kulturního života v Klatovech. Za jejího působení došlo k rozšíření o různé sokolské oddíly, a to sportovní gymnastiku, moderní a lidový tanec, modeling a florbal. V prvních dvou figurovala i jako cvičitelka a trenérka dětí i dospělých. Celý život se věnovala moderní i sportovní gymnastice, lidovému tanci a zpěvu. (Více o Ireně Valentové viz dále.)

Další starostkou se stala Iveta Lízancová, která klatovský Sokol vede doposud. V červnu roku 2012 se konal župní sokolský slet, kterého se zúčastnilo 570 cvičenců. Slet se konal k příležitosti oslav 150 let od založení první sokolské obce. Celkem měl Sokol

²¹ HOCHMANN, Jan. *Historie Sokola na Klatovsku od roku 1918 po současnost*. Plzeň, 2011. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni.

v roce 2012 okolo 700 členů. Jedním z nejúspěšnějších oddílů je šachový, dále zde působí oddíl silového trojboje, stolního tenisu, volejbalový a oddíl všestrannosti (moderní a lidový tanec, modeling, sportovní gymnastika...). Jsou určeny pro nejširší veřejnost všech věkových kategorií.²²

2.2.1 Folklorní soubory v Klatovech

V následujících řádcích píše o významné osobnosti klatovského folkloru Ireně Valentové a stručně charakterizují klatovské folklorní soubory Šumava a Šumavánek.

2.2.1.1 Osobnost klatovského folkloru – Irena Valentová

Irena Valentová se narodila 14. ledna 1940 v Klatovech. Vystudovala zde střední ekonomickou školu a její velkou zálibou byl lidový tanec a zpěv. Ve 22 letech se stala členkou folklorního souboru Šumava. Ze začátku působila pouze v pěvecké složce souboru, kterou tehdy vedla sbormistryně Drahomíra Hostýnková²³. Postupně si oblíbila i tanec, ke kterému přemluvila také manžela, a tak začali v souboru tancovat společně. K lidovému tanci vedla později i své děti a vnoučata. „*Na letní soustředění souboru jsme s sebou vozili syna Zdeňka a poté i dceru Ivetu, kteří prošli dětským Šumavánkem a zakotvili v Šumavě. V Šumavánku tancuje dnes i vnučka Denisa.*“²⁴ Zmínila se Irena Valentová v rozhovoru pro Klatovský deník v roce 1998. Dnes v souboru Šumava tancuje také Denisina sestra Adriana Valentová. Obě se tak od své babičky „nakazily“ láskou k folkloru a pokračují v rodinné tradici.

Irena Valentová pracovala v Komerční bance, v Městském kulturním středisku a od roku 1998 byla starostkou klatovského Sokola. Mimo jiné byla členkou kontrolní

²² Sokol, síla tradice: *Šumavská župa*. [online]. [cit. 2015-02-03]. Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10406331335-sokol-sila-tradice/212471290470010>

²³ Drahomíra Hostýnková (*14. 9. 1931, Strážný) pedagožka, zpěvačka, tanečnice, zakladatelka a sbormistryně několika pěveckých sborů, především Šumavanu. Zakladatelka pěvecké složky souboru písní a tanců Šumava Klatovy.

²⁴ MIKULÁŠOVÁ, Pavla. *Tanec a zpěv prochází společně celým jejím životem*. Klatovský deník. 1998, VII., č. 153. s. 12.

komise Folklorního sdružení ČR, předsedkyní Folklorního sdružení Plzeňska, vedoucí folklorního souboru Šumava a Šumavánek a ředitelkou Mezinárodního folklorního festivalu Klatovy, který město proslavil nejen v České republice, ale také v mnoha zahraničních zemích.²⁵

Dne 19. 8. 2012 řady folkloristů opustila vzácná žena, jejíž jméno mělo zvuk nejen v klatovském regionu, ale v celých Čechách a i v některých zahraničních zemích. Mohli jsme ji ještě v červenci vidět na 19. ročníku MFF Klatovy 2012. Snažila se nedat znát, že ji fyzické síly opouštějí, a do poslední chvíle pracovala a vše organizovala s plným nasazením. Měsíc po úspěšném 19. ročníku milovaného festivalu prohrála dlouhý statečný boj se zákeřnou nemocí.²⁶

Za její celoživotní dílo se jí dostalo velkého uznání. Převzala ocenění od ministra školství, mládeže a tělovýchovy a v roce 2010 byla vyhlášena osobností roku v anketě Nejlepší sportovec okresu Klatovy. Dne 14. února 2013 byla oceněna in memoriam diplomem FoS ČR „*Za výjimečný přínos k uchování a rozvoji tradiční lidové kultury, folkloru a cílu sdružení*“.²⁷

*„K lidovému umění patří pokora. Ne všichni ve folkloru vědí, co to je, ale Irena Valentová jí oplývala doslova přemírou. Veškeré problémy dovedla řešit bez výčitek s nadhledem a úsměvem. V mých očích zůstane navždy velkou folkloristkou a neúnavnou organizátorkou. A hlavně člověkem, po kterém bolí srdce, přestože v srdci zůstává.“*²⁸ Tyto řádky o ní sepsal Miroslav Šimandl v článku s názvem *Vzpomínka na Irenu Valentovou* v říjnovém čísle časopisu *Folklor* z roku 2012.

²⁵ ŠIMANDL, Miroslav. *Vzpomínka na Irenu Valentovou*. *Folklor: Měsíčník lidové kultury Čech, Moravy a Slezska*. 2012, XXIII., č. 10/2012. s. 15.

²⁶ ŠIMANDL, Miroslav. *Vzpomínka na Irenu Valentovou*. *Folklor: Měsíčník lidové kultury Čech, Moravy a Slezska*. 2012, XXIII., č. 10/2012. s. 15.

²⁷ KILIÁN, Milan. *Klatovy ztratily významnou osobnost. V neděli odešla Irena Valentová*. *Klatovský deník*. 2012. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/klatovy-ztratily-vyznamnou-osobnost-v-nedeli-odesla-irena-valentova-20120821.html

²⁸ tamtéž

2.2.1.2 Folklorní soubor Šumava

Soubor vznikl 15. září 1956. Založila jej sběratelka lidových písní a tanců na Klatovsku a první umělecká vedoucí Jarmila Horejcová, která soubor vedla v letech 1956–1961. Funkci vedoucího lidové muziky zastával v letech 1956–1972 Václav Kybic a vedoucí pěvecké složky v letech 1956 až 1975 byla Drahomíra Hostýnková. Dalšími uměleckými vedoucími byli: Dagmar Altmanová-Píčovcová (1961–1975), JUDr. Zdeněk Valenta (1976–1978), Irena Valentová (1978–2012). V současné době je vedoucí souboru Denisa Valentová a vedoucím hudby Jan Hrdina.

Významně činnost a tvář Šumavy ovlivnil především František Bonuš²⁹, dále se souborem spolupracovali Zdeněk Lukáš³⁰, Jaroslav Krček³¹, Zdeněk Bláha³², Zdeněk Vejvoda³³, Václav Bárta³⁴, manželé Rejškovi³⁵ a jiní.

²⁹ František Bonuš (*3. 12. 1919 České Budějovice, +16. 4. 1999) byl pedagog, lektor hudební folkloristiky, sběratel lidových tanců, národopisné práce.

³⁰ Zdeněk Lukáš (*21. 8. 1928 Praha, +13. 7. 2007) byl český hudební skladatel. Patřil k nejhranějším a nejzpívanějším českým skladatelům vážné hudby 2. poloviny 20. století, je autorem více než 350 opusových skladeb.

³¹ Jaroslav Krček (*22. 4. 1939, České Budějovice) český hudebník, dirigent, sbormistr a hudební skladatel.

³² Zdeněk Bláha (*27. 12. 1929, Horní Bříza) autor a interpret legendárních rozhlasových pořadů Hrají a zpívají Plzeňáci nebo Špalíček lidových písní, redaktor, muzikant a skladatel. Je sběratelem lidových písní na Plzeňsku.

³³ Zdeněk Vejvoda (*22. 6. 1975, Rokycany) je absolvent FPE Západočeské univerzity v Plzni, obor učitelství pro střední školy český jazyk literatura – hudební výchova a FF Univerzity Karlovy v Praze, obor historické vědy – etnologie. Pracuje jako vědecký pracovník oddělení etnomuzikologie Etnologického ústavu AV ČR. Vyučuje na hudebně-dramatickém oddělení Pražské konzervatoře a kromě Radia Proglas externě spolupracuje také s Českým rozhlasem v Plzni na cyklech *Špalíček lidových písní* a *S Plzeňáky za folklorem*.

³⁴ Václav Bárta starší (*28. 9. 1937 Hromnice u Plzně) český režisér, autor, dramatik, básník, scénárista, zpěvák a skladatel. Je autorem textů písní k pohádce *Princezna ze mlejna*. Jeho syn je zpěvák Václav „Noid“ Bárta.

³⁵ Folkloristé Eva a Radek Rejškovi z Prahy se výuce lidových tanců věnovali celá desetiletí. Více než čtyřicet let působili v jednom z nejvýznamnějších souborů v Československu – ve Vycpálkově souboru lidových písní a tanců. Od poloviny 70. let ho i vedli. Od počátku 90. let vyučovali české lidové tance i v zahraničí, v evropských zemích, ale i v Japonsku, v Hongkongu, Kanadě nebo Spojených státech.

Prvním zřizovatelem souboru Šumava se stal klatovský závod Škoda, v roce 1968 se jím stala Stálá divadelní scéna v Klatovech, od roku 1988 Městské kulturní středisko v Klatovech a od roku 2004 Tělocvičná jednota Sokol Klatovy.

Od roku 1978 vedla soubor Šumava Irena Valentová, původně působila jako členka souboru v pěvecké složce, později i v taneční složce. Zasloužila se o vznik dětského souboru Šumavánek, který také mnoho let vedla. V neposlední řadě byla ta, která přišla s myšlenkou realizování Mezinárodního folklorního festivalu v Klatovech. Jeho ředitelkou byla 19 let.³⁶

2.2.1.3 Dětský folklorní soubor Šumavánek

Během působnosti souboru Šumava se zrodila myšlenka na založení dětského folklorního souboru, aby se lidové písně a tance šířily také mezi dětmi. V roce 1983 byl v Klatovech založen dětský folklorní soubor a dostal jméno Šumavánek. Mnohokrát se zúčastnil soutěžních přehlídek a řady dětských folklorních festivalů. Jeden z nejúspěšnějších počinů souboru z posledních let je beze sporu pásmo „Boty, boty, botičky“, které vzniklo díky spolupráci se Zdeňkem Vejvodou. První vedoucí dětského souboru byla Irena Valentová, a to do roku 2012. Poté až do roku 2014 soubor vedl Zdeněk Valenta. V současné době je vedoucí souboru Olga Reitmajerová s pomocí Šárky Krejčové.³⁷

³⁶ *Mezinárodní folklorní festival Klatovy*. [online]. [cit. 2013-11-18]. Dostupné z: <http://www.folklor-klatovy.cz/index.php?page=sumava#obsah>

³⁷ *Mezinárodní folklorní festival Klatovy*. [online]. [cit. 2013-11-18]. Dostupné z: <http://www.folklor-klatovy.cz/index.php?page=sumava#obsah>

3 MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL KLATOVY

Mezinárodní folklorní festival (dále jen MFF) prezentuje různé formy lidového umění z různých koutů České republiky a zahraničí a vytváří prostor pro předávání zkušeností, vzájemnou inspiraci a navázání nových přátelství.

S myšlenkou pořádat MFF v Klatovech přišla v roce 1993 paní Irena Valentová spolu se členy souboru písní a tanců Šumava. V současné době je hlavním pořadatelem folklorní spolek Šumava, pod jehož hlavičkou je možné festival pořádat. Festival spolek pořádá ve spolupráci s městem Klatovy, Plzeňským krajem, Folklorním sdružením ČR, Tělocvičnou jednotou Sokol Klatovy, Folklorním souborem Šumava a mnoha dalšími partnery.

Festival trvá vždy tři dny druhý červencový týden, v době klatovské pouti. Každý rok se uskuteční v průměru 18 samostatných pořadů včetně nedělního průvodu městem. *„Za cíl si festival klade rozvoj kulturního života v regionu, poznávání lidové kultury nejen jiných regionů České republiky, ale i zahraniční kultury. Dopomáhá k další spolupráci mezi soubory. V rámci Folklorního sdružení České republiky je klatovský festival řazen mezi nejvýznamnější v ČR a jediným svého druhu na Klatovsku.“*³⁸

3.1 Organizace MFF Klatovy

MFF Klatovy je organizován folklorním spolkem Šumava, o kterém se níže zmiňují, dále píší o jeho organizační struktuře, majetku a hospodaření.

3.1.1 Folklorní spolek Šumava

Folklorní spolek Šumava vznikl 8. března 1999. Spravuje dva soubory, a to folklorní soubor Šumava a dětský folklorní soubor Šumavánek. Soubory mají mnohem delší historii než spolek samotný (viz podkapitola 2.2). Nápad na založení spolku Šumava

³⁸ VALENTOVÁ, Denisa. *Konstrukce tradice na příkladu folklorního souboru Šumava*. Praha, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Mgr. Hedvika Novotná.

se zrodil začátkem roku 1999, kdy se folklorní soubory Šumava a Šumavánek rozhodly být samostatným právním subjektem. Dalším důvodem k založení bylo lepší získávání finančních prostředků, jelikož samostatné soubory neměly na „fundraisingovém poli“ moc velkou šanci. FS Šumava sdružuje děti, mládež i dospělé osoby za účelem podpory jednotlivců a kolektivů rozvíjejících lidové umění a národní kulturu České republiky. Je také hlavním organizátorem Mezinárodního folklorního festivalu, který se koná každoročně od roku 1993 v Klatovech.

Při své činnosti spolupracuje se státními orgány i s orgány místní správy a samosprávy, s ostatními institucemi, právníckými a fyzickými osobami z České republiky i ze zahraničí. FS Šumava spolupracuje především s Folklorním sdružením ČR.

K zabezpečení svého poslání a cílů se FS Šumava zaměřuje zejména na:

- rozvoj tanečního a hudebního umění,
- organizátorskou činnost v oblasti kultury a propagace folkloru a lidových tradic,
- nákup a prodej v zájmu rozvoje a propagace folkloru a lidových tradic,
- pořádání přehlídek, festivalů, soutěží, besed, uměleckých dílen, seminářů, výstav, symposií a plesů.³⁹

Mezi hlavní cíle si FS Šumava klade sběr, uchovávání a šíření lidového umění oblastí Klatovska a Pošumaví. Zaměřuje se na tradiční postupy scénické prezentace lidových písní a tanců a na ztvárnění lidových zvyků. Podporuje činnost dětského folklorního souboru Šumavánek, souboru písní a tanců Šumava a ostatních souborů zaměřujících svoji činnost na folklor a lidové umění.

Svou dlouholetou práci soubory Šumava a Šumavánek prezentují divákům v regionu, ale i v celé republice a také v zahraničí. V posledních letech s úspěchem vystupovaly na mezinárodních folklorních festivalech v Egyptě, Francii, Holandsku, Itálii, Portugalsku, Rusku, Řecku, Španělsku, Maďarsku, Německu a Slovensku.

³⁹ FS ŠUMAVA. *Stanovy folklorního spolku Šumava*. Klatovy, 2012.

3.1.1.1 Organizační struktura FS Šumava

IČ: 69456097

Předsedkyně spolku: Denisa Valentová

Členové výboru spolku: Olga Reitmajerová

Šárka Krejčová

Jan Hrdina

Lucie Bednářová

3.1.1.2 Majetek a hospodaření

FS Šumava je společenskou organizací s právní subjektivitou. Majetek FS Šumava tvoří hmotný a nehmotný majetek, finanční prostředky a jiná majtková a finanční práva.

Majetek a jmění FS Šumava vzniká z:

- příspěvků členů na činnost,
- příjmů z akcí pořádaných FS Šumava,
- grantů, dotací, darů a příspěvků státu, fyzických a právnických osob,
- nákupu a prodeje propagačních a metodických materiálů a záznamů na nosičích informací vyrobených či produkováných sdružením,
- výnosů majetku sdružení.

Hospodaření sdružení se řídí platným zákonem o účetnictví. Příjmy jsou majetkem sdružení a jsou používány ke krytí nákladů spojených s provozem a činností sdružení. Při zániku sdružení se naloží s majetkem podle rozhodnutí členské základny.⁴⁰

⁴⁰ FS ŠUMAVA. *Stanovy folklorního spolku Šumava*. Klatovy, 2012.

3.2 Jednotlivé ročníky MFF Klatovy v letech 1994–2013

Folklorní festival byl poprvé zrealizován v roce 1994. Nad **I. ročníkem Mezinárodního folklorního festivalu Klatovy** převzalo záštitu Ministerstvo kultury České republiky. Festivalu se zúčastnilo celkem 14 souborů. Do Klatov přijely soubory z Itálie, Německa, Polska, Řecka a České republiky.

Festival byl zahájen v pátek 8. 7. 1994 a trval do neděle 10. 7. 1994, kdy byl v dopoledních hodinách zakončen slavnostním průvodem městem. Konal se na čtyřech místech v Klatovech – na klatovském náměstí, před kulturním domem Družba, před hotelem Centrál a závěrečný galavečer byl v klatovském divadle. Další vystoupení měly soubory také na hradě Klenová nedaleko Klatov.⁴¹

První ročník se velmi vydařil, o čemž svědčí článek v Týdeníku Klatovska: „*První mezinárodní folklorní festival se uskutečnil během klatovské pouti v Klatovech. A bylo co obdivovat. Krása krojů, taneční mistrovství i hra na nejrůznější nástroje uchvátily každého. V Klatovech tak vznikla nová tradice, která by měla každým rokem v červenci obohacovat kulturní život města. Jak nám sdělili někteří účastníci festivalu, v Klatovech se jim velmi líbilo.*“⁴²

II. ročník Mezinárodního folklorního festivalu Klatovy 95 se konal o rok později v roce 1995. Během tří dnů se klatovskému publiku představilo 20 souborů, a to šest zahraničních a 14 českých. Ze zahraničních dorazily soubory ze Španělska, Švýcarska, ale také z Jižní Ameriky z And. Organizátoři akce, tedy soubor Šumava (toho času 23 členů), měli na starost více než 530 hostů, kteří byli ubytováni, kde to bylo možné. Někteří v hotelech a ubytovnách, ale také v ZŠ Tolstého ulici a v Integrované střední škole v Klatovech. Ředitelé těchto škol zajistili pro členy souborů také stravování. Zástupce souborů uvítal během sobotního dopoledne starosta Klatov Ing. Jan Vrána slovy: „*Jsem rád, že Vás mohu uvítat v našem městě právě při příležitosti klatovské pouti a byl bych potěšen, kdyby se stal tento velice neformální úvod předznamenáním celého festivalu. Nejen já, ale i celé město jsme potěšeni, že můžeme být pořadateli II. Mezinárodního*

⁴¹ Pod záštitou. Klatovský deník: Západočeské noviny. 11. 7. 1994, roč. 2, č. 160, s. 9.

⁴² Předčily očekávání. Týdeník Klatovska: Západočeské noviny. 1994, roč. 4, č. 29, s. 11.

folklorního festivalu.“⁴³ Hosté zde přebrali upomínkové předměty, které poskytli sponzoři festivalu.

V pátek 7. července v 15 hodin se konalo slavnostní zahájení druhého ročníku před kulturním domem Družba. Ale už v dopoledních hodinách probíhal program s názvem „*Roztančené ulice*“. Na vytipovaných místech v centru Klatov měly svá volná vystoupení některé zahraniční soubory. Tento rok se soubory představily nejen v Klatovech, ale také v okolních obcích – v Janovicích nad Úhlavou, Švihově, v Nýrsku a na jiných místech. Program některých zahraničních souborů probíhal také v Klatovech v Zahradní restauraci Hůrka. Galavečer se tentokrát uskutečnil v kulturním domě Družba. Festival byl ukončen v neděli - v 10 hodin se konal průvod městem po trase KD Družba, Rybníčky, Pražská ulice, náměstí Míru, Vídeňská ulice a Pod Valy. Poté se představily folklorní soubory nejmenších s dětským pořadem nazvaným „*Budoucnost*“. V odpoledních hodinách se konala volná vystoupení souborů a mezi 16.30 a 18.00 se zahraniční soubory rozloučily s diváky na parkovišti před kulturním domem Družba.⁴⁴

Lidem se nejvíce líbil španělský soubor *Los Olivos*. Svědčí o tom úryvek článku *Který ze souborů Vás nejvíce zaujal?* v Klatovském deníku: „*Velmi mne překvapil švýcarský soubor Folklor 75, který byl založen v roce 1975 a tvoří jej vlastně čeští vystěhovalci, ale i Švýcaři, již neumí ani slovo česky. Soubor reprezentuje folklór kyjovského kraje. Letos slaví dvacetileté výročí a slaví jej právě v Klatovech. Ostatní posluchače však doslova fascinují španělské soubory.*“⁴⁵

Na **III. Mezinárodním folklorním festivalu Klatovy 96** se představili divákům v překrásných tanečních vystoupeních tanečníci z Holandska, Itálie, Německa, Slovinska a Slovenska. Devět souborů reprezentovalo pořádající zemi, tedy Českou republiku. Tento ročník bohužel narušila nepřízeň počasí, ale i přesto festival navštívilo mnoho nadšených diváků. „*Tradiční holandské kroje a taneční zvyklosti zde ostře kontrastovaly se španělskou ohnivostí. Všechna předvedená vystoupení byla nejen hezká, ale přitahovala*

⁴³ *Starosta přivítal zástupce souborů.* Klatovský deník: Západočeské noviny. 12. 7. 1995, roč. 3, č. 160, s. 9.

⁴⁴ *Na klatovské pouti rozhodně nesmíte chybět.* Klatovský deník: Západočeské noviny. 1. 7. 1995, roč. 3, č. 153, s. 9.

⁴⁵ *Diváky fascinovaly španělské soubory.* Klatovský deník: Západočeské noviny. 12. 7. 1995, roč. 3, č. 160, s. 10.

*diváky i svou exotikou.*⁴⁶ Tancovalo se nejen v klatovských ulicích, na hlavním pódiu před kulturním domem Družba, ale také na pouťové zábavě, která se konala uvnitř kulturního domu. Festival byl spojen s klatovskou poutí a slavnostmi piva.⁴⁷

V roce 1997 se konal **IV. Mezinárodní folklorní festival Klatovy 97**. Tentokrát se podařilo Klatovskému deníku zjistit názvy všech vystupujících souborů. Ze zahraničí dorazilo celkem 10 souborů, a to: *Busuioc* z Moldavie, *Dernegei* z Turecka, *Belgrade* z Chorvatska, *Aitinia* a *Municipality* z Řecka, *Nitranček* ze Slovenska, *Andžinš* z Lotyšska, *Ialomita* z Rumunska, *Rudolstadt* z Německa a soubor z Makedonie.

Českou republiku zastupovaly soubory ze Vsetína – *Lipta Liptál*, Hradce Králové – *Kvítek*, Mikulova – *Pálava*, Lázní Bělohrad – *Hořeňák*, Brna – *Ondráš*, Strážnice – *Danaj* a z Mrákova – *Mrákov*.

Festival probíhal obdobně jako předešlé ročníky jen s drobnými změnami. Vystoupení se konala také v areálu Letního kina v Klatovech, v Panské hospodě v Týnci u Klatov a na hradě Klenová.⁴⁸

Na **V. MFF Klatovy 98** vystoupily soubory *Tarškutis* z Litvy, *Velička* z Velké nad Veličkou, *Gaudeamus* z Prahy, *Národopisný soubor Postřekov* z Postřekova, *Písečan* z Písku. Zahájení MFF připadlo na 10. 7. 1998. Tentokrát se hlavní pořady festivalu nekonaly u kulturního domu Družba jako předešlé ročníky, nýbrž na klatovském náměstí. Další změnou v programu bylo vystoupení některých zúčastněných souborů v domovech pro seniory v Klatovech, vystoupení v Hostašových sadech v Klatovech, v Sušici a v Horažďovicích.

Ve dnech konání festivalu došlo k uzavření klatovského náměstí a bylo vybíráno vstupné na festival, které zdůvodnila ředitelka Městského kulturního střediska Mgr. Ludmila Běloušková takto: „*I když se nám podařilo získat spoustu sponzorů, přesto je festival natolik finančně náročnou akcí, že pokud bychom nezačaly s vybíráním vstupného, mohlo by dojít k ohrožení konání akce. Podle vzoru jiných organizátorů se tak*

⁴⁶ *Bylo se na co dívat.* Klatovský deník: Západočeské noviny. 15. 7. 1996, roč. 4, č. 163, s. 9.

⁴⁷ *tamtéž*

⁴⁸ *Mezinárodní folklorní festival Klatovy.* Klatovský deník: Západočeské noviny. 1997, roč. 5, č. 159, s. 10.

*bude letos vybírat vstupné, které bude symbolické, desetikoruna. Byli jsme vlastně jediní, kteří vstupné nevybírali. Věříme, že občané a návštěvníci Klatov pochopí, že touto částkou podpoří samotný festival, nikoliv město nebo městské kulturní středisko.*⁴⁹

Na tento ročník se podařilo získat finance i díky Programu Phare. Částkou 40 000 Kč přispělo na konání festivalu Folklorní sdružení České republiky Praha, které je vedle města Klatovy, MěKS Klatovy a souboru písní a tanců Šumava jedním z pořadatelů akce. Avšak tato částka byla i tak nedostačující, protože bylo nutné uhradit ubytování a stravování všech zúčastněných souborů.⁵⁰

VI. MFF Klatovy 99 probíhal ve dnech 8.–11. 7. 1999. Celkem přijelo 16 folklorních souborů z Čech a několika evropských států, a to Belgie, Chorvatska, Německa a Slovenska. „*Řadíme se mezi desítku největších festivalů v republice. Letos přijede kromě dospělých také šest dětských souborů,*“ informovala Klatovský deník ředitelka MFF Klatovy Irena Valentová.⁵¹

Hlavní pódium bylo stejně jako v předchozím roce umístěno na klatovském náměstí vedle kašny. Další pódium bylo nově postaveno také v Měchurově ulici. Záštitu nad tímto ročníkem kromě starosty Karla Mráze převzal rovněž ministr kultury Jaromír Talíř. V tomto roce se poprvé uskutečnila pouť v objektu bývalých kasáren, na Erbenově náměstí. Další novinkou bylo uspořádání staročeského jarmarku na klatovském náměstí, kam se sjelo přibližně 15 prodejců, kteří předváděli klasická řemesla a nabízeli své výrobky k prodeji.⁵²

VII. ročníku MFF Klatovy 2000 počasí příliš nepřálo, ale i přesto se těšil velkému zájmu. Kromě českých tanečníků a hudebníků dorazily do Klatov soubory z Itálie, Litvy, Německa, Rakouska, Nového Zélandu, Ruska, Slovenska a Turecka. Celkem město Klatovy hostilo 18 souborů z 9 států. Součástí festivalu bylo jako v předchozím roce

⁴⁹ *Folklorní soubory roztančí klatovské ulice.* Klatovský deník: Západočeské noviny. 1998, roč. 7, č. 152, s. 13.

⁵⁰ *Kronika města Klatov rok 1998.* Okresní muzeum v Klatovech. 1999, s. 62-63.

⁵¹ *Klatovy se opět roztančí.* Klatovský deník: Západočeské noviny. 1999, roč. 8, č. 152, s. 12.

⁵² *Kronika města Klatov rok 1999.* Okresní muzeum v Klatovech. 2001, s. 71.

staročeské tržiště s ukázkami tradičních řemesel. Nově museli mít, podle nařízení města, všichni vystavující prodejci speciální dobové oblečení.⁵³

Hlavní program probíhal i za nepříznivého počasí na klatovském náměstí. Diváci mohli zhlédnout soubory také na „nových“ místech. Vystoupení probíhala například v Podhůrčí, u cukrárny Kolombína, ve Vrchlického sadech, v sále městské knihovny a v kostele sv. Vavřince.⁵⁴

Na **VIII. MFF Klatovy 2001** přislíbily účast soubory z deseti států. Na tento ročník dorazilo celkem 20 souborů. Přijely soubory z několika zahraničních států, z Francie, Polska, Holandska, Lotyšska či Turecka. Z České republiky pozvání přijaly dětský soubor *Mráček* z Mrákova a soubor *Hanák* z Troubek.

Novinkami tohoto ročníku byly předfestivalový večer v letním kině v Klatovech a vystoupení na hradě Velhartice. Moderování předfestivalového večera se ujala ředitelka městského kulturního střediska Mgr. Hana Haladová, které se Klatovský deník zeptal, proč zvolili pro tento program Letní kino. „*Byla by škoda nevyužít tento areál právě pro konání tohoto festivalu. Je zde hezké prostředí. Areál bylo ale zapotřebí stavebně upravit. Vybudovalo se zde kamenné podium, ještě zbývá dokončit zahradní úpravy.*“⁵⁵ Program v letním kině zahájili tanečníci z Lotyšska. Po nich se v průběhu večera postupně představilo dalších osm zahraničních souborů. Každý soubor se představil ve dvacetiminutovém pořadu. Největší potlesk sklidil od diváků polský soubor *Kaszebe*. Děti ze základních a středních škol předvedly písně a tance z košutského kraje v originálních krojích, které ušili rodiče tanečníků.

Velmi spokojená s tímto ročníkem byla také ředitelka MFF Klatovy Irena Valentová. „*Jsem velmi ráda, že festival má ve městě tradici. Zpočátku nebyl mezi soubory o tuto akci velký zájem, nyní se k nám mnohé z nich znovu rádi vracejí.*“⁵⁶

⁵³ *Kronika města Klatov rok 2000*. Okresní muzeum v Klatovech. 2006, s. 80.

⁵⁴ *Festival dnes začíná*. Klatovský deník: Západočeské noviny. 2000, roč. 9, č. 156, s. 9.

⁵⁵ *Folkorní festival*. Klatovský deník: Západočeské noviny. 2001, roč. 10, č. 160, s. 23.

⁵⁶ tamtéž

IX. MFF Klatovy 2002 se konal ve dnech 11. až 14. července 2002. Devátého klatovského festivalu se zúčastnily folklorní soubory a lidové hudby dětí i dospělých z Bulharska, Německa, Řecka, Švédska, Turecka, USA a samozřejmě z České republiky. Zahájení festivalu opět probíhalo v letním kině tzv. předfestivalovým večerem, kde se divákům představily zahraniční soubory. Soubory a lidovou hudbu bylo možné slyšet od rána do večera především na náměstí. Mimo jiné také v Podhůrcí, v letním kině, v kostele sv. Vavřince, u Bílé věže, v městském parku a ve Vrchlického sadech či v Kollárově ulici. Festivalový galaprogram se konal ve velkém sále klatovského kulturního domu v sobotu 13. července 2002 v 19 hodin. V sobotu odpoledne vystoupily dva z nejatraktivnějších souborů tohoto ročníku, bulharský a turecký, na hradě Velhartice. Závěr festivalu probíhal v neděli 14. července od 10 hodin. Pestrý slavnostní průvod městem s krátkými ukázkami písní a tanců přilákal i nefolklorní publikum. Mediálním partnerem festivalu byl Český rozhlas a nad tímto ročníkem převzali záštitu hejtmán Plzeňského kraje MUDr. Petr Zimmermann a starosta města Klatovy Karel Mráz.⁵⁷

Na jubilejním **X. MFF Klatovy 2003** se představily publiku soubory z Itálie, Lotyšska, Maďarska, Mexika, Německa, Polska, Řecka, Slovenska a České republiky. Ve čtvrtek se konal již třetím rokem předfestivalový program *Folklor bez hranic* v letním kině, kde vystoupily zahraniční soubory. V pátek dopoledne se zahraniční soubory roztančily na šesti místech ve městě a odpoledne proběhlo na náměstí slavnostní zahájení festivalu s programem *Radujme se, veselme se*. Zpěváci a lidové muziky vystoupili také v kostele sv. Vavřince s programem *Letí, letí písnička*. Programem s názvem *Večerní dostaveníčko na náměstí* končil páteční festivalový den. V sobotu v 10 a ve 14 hodin vystoupily soubory na náměstí v programech *Zpívejte si s námi* a *S písní a tancem nejen po Čechách*. Festival vrcholil Festivalovým galaprogramem Klatovy 2003 ve velkém sále kulturního domu a *Veselící pod Černou věží*. Neděli zahájil v 10 hodin slavnostní průvod městem s krátkými vystoupeními souborů. Odpolední program s názvem *Do kola zvesela* patřil dětským souborům a vítězům regionálního kola soutěže Zpěváček 2003. V 16 hodin

⁵⁷ DEKAN, Mgr. Viliam. *IX. Mezinárodní folklorní festival KLATOVY 2002*. Czech.Republic.CZ [online]. 2002, s. 1 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://czech.republic.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=3728>

byl *Závěrečným setkáním s folklorem* na pódiu na náměstí festival ukončen. Soubory zajistily také vystoupení v domovech pro seniory v Klatovech a Újezdci i v krásném prostředí hradu Velhartice.

Záštitu nad festivalem převzali místopředseda Senátu Parlamentu České republiky Ladislav Svoboda, poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Jiří Bílý a starosta města Klatovy Karel Mráz.⁵⁸

Další ročníky probíhaly obdobně. Jen každý rok přijely jiné soubory a měnila se i místa, na kterých soubory vystupovaly. V roce **2004** dorazilo kolem 500 tanečníků a muzikantů. Vystoupily české soubory *Šumavánek* a *Šumava Klatovy*, *Lipina – Vracov*, *Májek – Brno*, *Mrákov* a *Mráček* z Mrákova, *Barunka – Česká Skalice*, *Stázka – Teplá*, *Benešáček – Benešov* a zahraniční *PAYS DE HANAU – Francie*, *Lasowiaci – Polsko*, *Ogrenietis – Lotyšsko*, *Les Éclusiers – Kanada*, *Kis Kurázsi – Maďarsko* a *Dúbrava – Slovensko*.⁵⁹

Dvanáctého **MFF Klatovy 2005** se zúčastnily soubory z České republiky, Izraele, Skotska, Polska, Maďarska, Slovenska, Itálie, Řecka, Ruska a Holandska. Programy *Folklor bez hranic* a Festivalový galaprogram se v tento rok poprvé uskutečnily v klatovském divadle.⁶⁰

V roce **2006** klatovský festival poctily svou návštěvou soubory z České republiky, Skotska, Slovenska, Itálie, Řecka, Turecka a Německa. Část programu s názvem *Folklor bez hranic* organizátoři přesunuli do městského parku v Klatovech a na náměstí. V roce **2007** na MFF předvedly své umění tyto soubory: *Gusad Kypr*, *Rolničky Rusko*, *Bul-Vibaa*

⁵⁸ HORČIČKA, Václav. X. *Mezinárodní folklorní festival KLATOVY 2003*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2003 [cit.2014-06-03]. Dostupné z:

<http://archiv.fos.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=5315&menu=>

⁵⁹ KOLÁŘ, David. *11. ročník Mezinárodní folklorní festival Klatovy 2004*. Folklorní sdružení České republiky[online]. 2004 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z:

<http://archiv.fos.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=7019&menu=>

⁶⁰ POKORNÝ, Jiří. *XII. Mezinárodní folklorní festival KLATOVY*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2005 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z:

<http://archiv.fos.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=121735&menu=>

Norsko, *King Pambanelle* Itálie, soubory z Německa – *Niederbayerische Musikantenstammtisch*, *Zwieseler Woidwinkl Viergsang*, *Heimatverein Zwiesel*, *Kattersdorsdorfer Lausbuam*, *Rai Blech*, *Falkensteiner Geigenmusik* a *Regener Lehrermusi*. Z České republiky soubory *Valtická krojovaná společnost* z Valtic, *Hradecká cimbálová muzika* z Hradce Králové, *Jiskra* z Plzně a domácí soubory *Šumava* a *Šumavánek* z Klatov.⁶¹

Na půlkulatém **XV. MFF Klatovy 2008** předvedly své umění soubory z Chile, Maďarska, Ruska (severní Kavkaz), Německa, Slovenska, Tchaj-wanu. Českou republiku reprezentovaly soubory z Brna, Pardubic, Skoronic u Kyjova, Postřekova, Mrákova, Hradce Králové, Ševětína a Klatov.

Záštitu nad tímto ročníkem převzali místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas, členka Senátu Parlamentu ČR Jiřina Rippelová a starosta města Klatov Rudolf Salvetr. Festival se konal za podpory Ministerstva kultury ČR, Folklorního sdružení ČR Praha, Plzeňského kraje, Města Klatovy a sponzorů.⁶²

XVI. Mezinárodní folklorní festival Klatovy 2009 hostil soubory z Argentiny, Tchaj-wanu, Indonésie, Norska, Německa, Kypru, Řecka a Srbska. Z domácích folklorních souborů vystoupily *Žerotín Strážnice*, *Prácheňáček* ze Strakonice, *Mráček* z Mrákova, *Malá dudácká muzika* z Domažlic, *Hrozének* z Bulhar, *Žižkovjánek* z Moravského Žižkova. V hudebních a tanečních programech viděli návštěvníci festivalu různé formy a způsoby umělecké práce souborů mnoha kultur.

XVI. MFF byl zahájen vystoupením zahraničních souborů s názvem *Vítejte u nás* ve velkém stanu na nádvoří sokolovny v Klatovech. Dalším novým místem, kde mohli lidé zhlédnout folklorní představení, byl kostel Narození Panny Marie u Bílé věže. Tento

⁶¹ VALENTOVÁ, Irena. *XIV. Mezinárodní folklorní festival KLATOVY*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2007 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z:

<http://folklor.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=126986&menu=>

⁶² *XV. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL KLATOVY 2008 - 10. - 13. 7.2008*. ŠumavaNet.CZ [online]. 2008 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/fr.asp?tab=snet&id=4553&burl=>

ročník byl spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj „Investice do vaší budoucnosti“.⁶³

Druhý červencový víkend v roce 2010 opět patřil klatovské pouti a **XVII. MFF Klatovy 2010**. Tento rok se zde představily soubory z Řecka, Srbska, Německa, Slovenska, *TG Sokól* z polského Pilzna a ukrajinský soubor *Vesnianka* z Kyjeva. Z domácích vystoupily *VUS Ondráš* Brno, *Olšinka* Orlová, *Dúbravěnka* Dubňany, *Mráček* Mrákov, *Radost* a *Seniorský kroužek Radost* z Kamenného Újezda, *Valtická krojovaná společnost*, *Plzeňský MLS*. Město si v tomto roce připomínalo také 750 let od svého založení. I když zakladatelka festivalu a jeho dlouholetá ředitelka Irena Valentová nechtěla předčasně hodnotit tři dosavadní dny festivalu, byla na ní vidět už v sobotu spokojenost. „*Po několika předchozích ročnících, které nám propršely,*“ konstatovala ředitelka, „*nám letos počasí přálo. Chvillemi až moc, protože hrát, tančit a zpívat v krojích, když je přes třicet stupňů ve stínu, to doopravdy není snadné. Soubory, resp. jejich členové však i za těchto podmínek předvedli skvěle vše, co umějí. Já jsem spokojena a věřím, že spokojeni jsou i všichni, kteří zatím navštívili tento nebo jiný festivalový program.*“⁶⁴

Čtyři dny plné hudby, písní a tanců čekaly také návštěvníky **XVIII. Mezinárodního folklorního festivalu Klatovy 2011**. Klatovský festival se stal za dobu své existence známým velkou účastí zahraničních souborů, často z velmi vzdálených zemí. I na tomto ročníku poznali diváci lidové umění mnoha kultur. Festivalu se zúčastnily *Fundación Artística del Tundama* z Kolumbie, temperamentní mexický *Ballet Folklórico de Michoacán*, *Taldea* z Baskicka, *Asvestochoriou Dimos Chortiatí* z Řecka, *Zlatibor* ze Srbska, *Bukovinka* ze Slovenska a soubor z Německa. Hvězdné obsazení měla na festivalu i Česká republika v podobě folklorních souborů *Jiskra*

⁶³ VALENTOVÁ, Irena. *Pozvánka na klatovský XVI. mezinárodní folklorní festival*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2009 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/pozvanka-na-klatovsky-xvi-mezinarodni-folklorni-festival->

⁶⁴ JANOŠKA, Kazimír. *Vrcholí 17. mezinárodní folklorní festival Klatovy 2010*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2010 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/vrcholi-17-mezinarodni-folklorni-festival-klatovy-2010>

Plzeň, *Plzeňský MLS* Plzeň, *Šumava* a *Šumavánek* Klatovy, *NS Mrákov* a *Mráček* z Mrákova, *Důbrava* Dubňany a *VUS ONDRÁŠ* Brno.⁶⁵

Ve dnech 5.–8. července 2012 se v západočeských Klatovech uskutečnil již **XIX. ročník Mezinárodního folklorního festivalu Klatovy 2012** s bohatým programem a zahraniční účastí. Na několika scénách vystoupily soubory *Junik* z Tchaj-wanu, *Česká obec* z Chorvatska a *Zemplínik* ze Slovenska. Z České republiky: *Včelaran* z Bílovic, *Kyjovánek* a *Vyslůžilci* z Kyjova, *Doudleban* z Doudleb, *Stodský Dudáček* ze Stoda, dětský soubor *Mráček* z Mrákova a domácí soubory *Šumava* a *Šumavánek* z Klatov.

Tomuto ročníku počasí opět nepřálo. Některá vystoupení byla přerušena silnými dešťovými přeháňkami. Na závěrečném pořadu proběhlo vyhodnocení ankety o nejoblíbenější soubor, kterou zařadili pořadatelé do programu již v předchozím roce. Na prvním místě se umístil slovenský soubor *Zemplínik*, druhé místo patřilo dětskému *Kyjovánku* a diplom za třetí místo si odvezl soubor *Junik* z Tchaj-wanu.⁶⁶

V roce 2013 se ve dnech 11.–14. 7. konal jubilejní **XX. ročník MFF Klatovy 2013**. Tentokrát Klatovy navštívily tyto soubory: *Spandan* z Indie, *Momavali* z Gruzie, *Dratvárik* ze Slovenska, chorvatský pěvecký soubor, ruský soubor *Uralskaya Vechora*, *MLS* z Plzně, *Stodský Dudáček*, *Šumava* a *Šumavánek* a zpestřením byl soubor z Číny, který do Klatov zavítal na sobotní festivalový den.

V rámci festivalu se konal taneční workshop s indickým souborem *Spandan* v klatovské sokolovně, předfestivalový večer v hotelu Rozvoj, několik vystoupení na pódiu na klatovském náměstí a slavnostní průvod městem. Festivalový galaprogram se tentokrát nekonal v divadle jako každý rok, ale poprvé pod širým nebem na klatovském náměstí. Organizátoři tak chtěli tento program otevřít co největšímu počtu diváků, což se povedlo, protože klatovské náměstí bylo po celý večer zcela zaplněné.

⁶⁵ LÍZANCOVÁ, Iveta. *Bohatý program XVIII. MFF Klatovy 2011*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2011 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/bohaty-program-xviii-mff-klatovy-2011->

⁶⁶ VALENTOVÁ, Irena. *Tři dny folkloru v Klatovech*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2012 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/tri-dny-folkloru-v-klatovech>

Tento ročník byl poněkud smutný, neboť se festival musel rozloučit se svou zakladatelkou a dlouholetou ředitelkou Irenou Valentovou. Na *Vzpomínkový večer*, který se konal v rámci festivalu, přijeli i ti, s kterými bývalá ředitelka festivalu po mnoho let spolupracovala: Miroslav Šimandl⁶⁷ se svým *Plzeňským MLSem*, Zdeněk Vejvoda se *Sluníčkem a Stodský Dudáček*.⁶⁸

3.3 Vlastní podíl na organizaci 21. ročníku MFF Klatovy 2014

Na základě mnou vybraného tématu bakalářské práce jsem na jaře roku 2014 kontaktovala Denisu Valentovou, předsedkyni spolku Šumava a ředitelku MFF Klatovy. Ta mě ihned přizvala do organizačního týmu, který měl za sebou již několik strategických schůzek, na kterých se plánuje a domlouvá vše potřebné pro úspěšný průběh festivalu.

3.3.1 Přípravná fáze festivalu

Příprava festivalu má od roku 2013, kdy se stala ředitelkou festivalu Denisa Valentová, nový průběh oproti ročníkům předešlým. Do roku 2013 vše vždy zařizovala Irena Valentová se svou dcerou Ivetou Lízancovou. Pomocný tým lidí byl svoláván až těsně před začátkem festivalu. Denisa Valentová se nově snaží prosadit takzvané strategické schůzky, na které se zhruba od ledna svolává organizační tým. Ty se v roce 2014 konaly šestkrát, přibližně jednou za měsíc, v červnu se konaly schůzky dvě, jedna začátkem a druhá koncem měsíce. První tři schůzky se konaly v měsících lednu, únoru a březnu. Poprvé jsem se zúčastnila až třetí strategické schůzky konané v dubnu 2014, kde jsem byla představena jako nový člen organizačního týmu a seznámena s plánovaným průběhem festivalu a se všemi úkoly.

Prvním úkolem, který mi byl zadán, bylo postarat se o tři přidělené soubory. Každý soubor účinkující na MFF Klatovy má vždy k dispozici jednoho nebo dva členy organizačního týmu. Společně se Šárkou Krejčovou jsem dostala na starosti moravský

⁶⁷ Miroslav Šimandl (*29. 1. 1953, Plzeň) hudební publicista, houslista, externí spolupracovník rádia Český rozhlas Plzeň, zakladatel a vedoucí folklorního souboru *Plzeňský MLS*.

⁶⁸ VALENTOVÁ, Denisa. *Mezinárodní folklorní festival Klatovy*. 2013 [online]. [cit. 2013-11-18]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/xx-mezinarodni-folklorni-festival-klatovy-2013>

folklorní soubor *Salajka Dambořice*⁶⁹ z Dambořic a dva české soubory zabývající se zahraniční produkcí *Sahar*⁷⁰ a *Rasha Group*.⁷¹ O tyto soubory jsme se po příjezdu do Klatov měly postarat, uvítat je a předat jim veškeré dokumenty s informacemi ohledně festivalu. Ukázat jim zázemí festivalu, kde vystupují, a především jejich ubytování a místo stravování. V případě nenadálých změn měl vedoucí souboru za úkol kontaktovat jednu z nás, a naopak.

Mým druhým úkolem bylo projednat pronájem fotokoutku zvaného Fotonaut od společnosti AD ROOM, s. r. o., který měl být novinkou na festivalu. Nakonec jsme od něho vzhledem k vysoké finanční částce pronájmu ustoupili. Dalším úkolem bylo oslovování potenciálních sponzorů. Každý člen týmu měl za úkol oslovit dvě firmy se žádostí o sponzorský dar. Já jsem požádala o sponzorský dar jednu nejmenovanou klatovskou firmu. Sponzorský dar odmítla poskytnout a myslím si, že ke své vlastní škodě, poněvadž mohla mít výbornou propagaci na jedné z největších kulturních akcí, které se v Klatovech konají. Sponzoři, kteří se rozhodli podpořit tento ročník, byli: Klatovská teplárna, Auto Nejdler s. r. o., K&K TECHNOLOGY a. s., Šumavské vodovody a kanalizace a. s., Security investment, s. r. o., K3 KT s. r. o., KATO servis s. r. o., ÚČTO PRO s. r. o., Pekárny a cukrárny Klatovy, a. s., Zahradnictví Papež, Stentrade s. r. o., iNAK.CZ s. r. o., COPY CENTRUM-TX, velkoobchod TRAST KLATOVY, s. r. o. a Jiří Žabka – level.

Bylo nutné zajistit veškeré pronájmy služeb spojené s festivalem, a to zejména dopravu, ubytování a stravování pro všechny soubory. Doprava byla zajištěna od firmy Ptáček – autobusy s. r. o. a jednalo se o odvoz ruského a kostarického souboru z Prahy do Klatov a zpět. Poté vezl tento dopravce soubory na vystoupení do Sušice a do Velhartic. Po Klatovech musely soubory chodit většinou pěšky nebo si zajistit vlastní dopravu. Ubytování bylo zajištěno v hotelech Rozvoj, Centrál, v penzionu Na Zemědělce,

⁶⁹ Folklorní soubor *Salajka Dambořice* je hudební a taneční soubor, který zpracovává nejen tance, ale také i písně z Hanáckého Slovácka a Kyjovska. Soubor se prezentuje v několika krocích užívaných v Dambořicích, vznikl v roce 2002 a od začátku jsou vedoucími zakladateli souboru Vilém a Radka Trumpešovi. *Salajka* má 34 členů a doprovází jej cimbálka.

⁷⁰ Taneční skupina *Sahar* se zabývá orientálním tancem v jeho různých podobách od folklorních tanců jednotlivých zemí až po klasický egyptský tanec.

⁷¹ Český soubor, který se zabývá arabským folklorem.

v domovech mládeže ve Voříškově a Puškinově ulici a v prostorách tělocvičny Na Vodojemu. Ozvučení zajistila firma Stage master s.r.o., o přípravě pódia se postarala firma MLT s. r. o., fotograf a autor pořadového videa je firma FOTOfofr.com a tisk propagačních materiálů byl proveden ve firmě Dragon Press, s. r. o. Koláčky jako pozornost pro účinkující a návštěvníky byly od Klatovských pekáren a cukráren, a. s. Květiny pro účinkující a VIP hosty byly zajištěné od Zahradnictví Papež Klatovy. Některé klatovské památky poskytly hostujícím souborům volné vstupy, jednalo se o Černou věž, Klatovské katakomby nebo galerii U Bílého jednorožce a galerii Klenová. Kancelářské pomůcky na výrobu stravenek a podrobného plánu festivalu pro každý zúčastněný soubor dodal velkoobchod Trast. Poplatky týkající se autorských práv zajišťovalo FoS ČR podle platných smluv s Ochranným svazem autorským (OSA). Stejně tak tomu bylo v případě úrazového pojištění členů souborů a pojištění odpovědnosti vedoucích a ředitelů festivalů. Folklorní sdružení ČR pomáhalo také se zprostředkováním zahraničních výměn a se zahraniční komunikací. Finanční situaci MFF Klatovy 2014 velmi ulehčil fakt, že soubory z Řecka, Tchaj-wanu a dva pražské soubory *Sahar* a *Rasha Group* se rozhodly přijet na festival na vlastní náklady.

V rámci příprav festivalu zabírá nejvíce času korespondence se soubory a psaní projektů a grantových žádostí souvisejících s finančním zajištěním festivalu. Pro tento ročník se podařilo získat dotaci od Města Klatovy, ministerstva kultury, Plzeňského kraje a od nadace Život umělce. Neúspěšná byla žádost na nadaci ČEZ. V plánu bylo také podání žádostí na Visegrádský fond, nadaci OKD a Česko-německý fond budoucnosti, ale bohužel nebyly splněny podmínky výzev těchto projektů. U Česko-německého fondu budoucnosti se nepodařilo najít německého partnera.

Dále bylo třeba domluvit vystoupení, která se konala mimo Klatovy. Z oslovených hradů Švihov a Velhartice souhlasil již po několikáté s představením souborů hrad Velhartice. Dále byla v tomto ročníku nově navázána spolupráce se sušickým kulturním centrem Sirkus, p. o., a vystoupení souborů se tak mohlo uskutečnit na nově zrekonstruovaném ostrově Santos. Tradičně se také domluvil program v klatovském Domě pro seniory v Podhůrecké ulici a nově také v Domově poklidného stáří Naší Paní. Vystoupení proběhla také v obou hotelech (Rozvoj a Centrální), kde byli hosté ubytováni. Nově se v programu objevil středeční piknik ve velkém parku u Kolonády, který se kvůli nepříznivému počasí přesunul do sokolovny. Vybrané soubory vystoupily v klatovských firmách K&K TECHNOLOGY a. s. a Auto Nejdler, s. r. o. V rámci festivalu se každoročně koná

nedělní průvod městem, při kterém je nutné uzavřít hlavní dopravní tepnu Klatov Plzeňskou ulicí od sokolovny až ke křižovatce s ulicí Jiráskova a pak dále s ulicí Pražská, kudy průvod vždy prochází. Toto zajistila Policie ČR a městská policie města Klatovy. Tato uzavírka se také týkala celého náměstí a Plánické ulice od pátku do neděle.

Poslední strategická schůzka připadla na poslední červnový den, tedy necelé dva týdny do začátku festivalu. Týkala se především dokončení všech dosud nedokončených úkolů a zúčastnila se jí také téměř celá hudební složka souboru Šumava, neboť bylo nutné domluvit, kde všude bude tanečnický souborů Šumava a Šumavánek doprovázet.

Tři dny před oficiálním začátkem festivalu bylo nutné vytvořit informační místo pro účinkující soubory. Tímto „sídlem štábu“ se staly prostory klatovské sokolovny. Členové organizačního týmu se střídali, aby zde vždy byl někdo v případě nutnosti pomoci účinkujícím. Každý soubor byl po příjezdu do Klatov uvítán jedním předem určeným členem organizačního týmu a obdržel své desky s přehledným harmonogramem celého festivalu a stravenkami, kterými se prokazoval každý účinkující v restauraci hotelu Rozvoj během snídaní, obědů a večeří. Důležité bylo také připravit velký sál sokolovny na takzvanou „mokrou variantu“ – v případě nepříznivého počasí se sem program přesouval (celý program se touto případnou změnou posouval o 30 minut).

3.3.1.1 Propagace

Mezi důležité nástroje propagace patří verbální reklama. Nejpodstatnější úlohou dobré propagace kulturní akce je spokojený návštěvník. Ten totiž podle výzkumu, který ve své knize Marketing služeb popisují autorky Lidmila Janečková a Miroslava Vašítková, oznámí svoji spokojenost s akcí dalším čtyřem nebo pěti známým, v opačném případě o nespokojenosti informuje nejméně jedenáct dalších lidí.⁷² V dnešní době se vyskytují různé formy reklamy. S okolím lze komunikovat pomocí internetu, rozhlasu či regionálního tisku.

⁷² JANEČKOVÁ, Lidmila a Miroslava VAŠTÍKOVÁ. *Marketing služeb*. Grada Publishing, 2001. ISBN 9788071699958.

Propagace ročníku 2014 se podle mého názoru velmi povedla. Myslelo se jak na diváky starších generací, tak i na ty mladší. Byly vytvořeny zdařilé propagační materiály: plakáty a letáky ve tvaru skládačky s programem. Logem 21. ročníku byl tančící pár v kroji od grafické designerky Barbory Legátové. Grafické zpracování a tisk plakátů a programů zajistila firma Dragon Press, s. r. o. Klatovy. Novinkou tohoto ročníku byly černobílé odznáčky („placky“) s nápisem *Folklore is not dead*, které byly náhradou za stužky, jejichž výroba a dodání byly každoročně zajištěné od Folklorního sdružení. Firma Presst, která stužky vyráběla, ukončila svou činnost. Již poněkolikáté se nechaly vyrobit hrnečky, tentokrát s logem 21. ročníku. Hrnečky a odznáčky bylo možné zakoupit v průběhu festivalu u informačního stolu vedle pódia na náměstí. Spolu s těmito propagačními materiály byla ve stejném duchu vyrobena i trička, a tak každý člen organizačního týmu obdržel bílé tričko s nápisem *Folklore is not dead*. Mottem tohoto festivalu se tak stal slogan „Folklor není mrtvý“.

Při tomto ročníku se organizátoři festivalu zaměřili také na propagaci prostřednictvím regionální televize, která přinesla velký divácký zájem o folklorní vystoupení. Bylo zrealizováno natáčení videopozvánky, která byla na regionální televizi spuštěna necelý měsíc před zahájením festivalu. Dále proběhla propagace festivalu přes Turistické informační centrum v Klatovech, webové stránky spolku Šumava, informační kanály Folklorního sdružení ČR. Český rozhlas Plzeň odvysílal ve čtvrtek 10. července zvaci *Špalíček lidových písní*, který připravil hlasatel Miroslav Šimandl. Na webových stránkách Českého rozhlasu Plzeň poté vyšel ještě článek o průběhu festivalu a pouťových slavnostech v Klatovech. Poprvé plzeňský rozhlas odvysílal přímý přenos ze sobotního dopoledního programu a několik rozhovorů s členy zúčastněných souborů. Zmínka o festivalu se objevila také v regionálním tisku – od 1. až do 12. července 2014 vycházel každý den v Klatovském deníku v rubrice Servis program MFF Klatovy 2014. Dále vyšel článek v týdeníku 5 plus 2, v Týdeníku Klatovska, v měsíčníku Rozhled a dále na informačních portálech šumavanet.cz a Plzeň.cz, kde vyšly dokonce tři články. Rozhovor s Denisou Valentovou týkající se zhodnocení festivalu byl uveřejněn v srpnu v Klatovském deníku.

Po skončení festivalu bylo uveřejněno video, ve kterém bylo divákům přiblíženo zákulisí příprav festivalu. „*Ve videu je zjevné, že se nenudíme – většina organizátorů totiž během festivalu i tančí. Video se jmenuje Folklore is not dead, což byl jakýsi slogan letošního ročníku. Je z něj vidět, že alespoň během těch čtyř dnů v Klatovech folklór*

rozhodně mrtvý není.“ Video se natáčelo v době vrcholných příprav na festival a během festivalu. Autorem je Bohdan Pantoflíček z firmy FOTOfofr.com.

3.3.2 Průběh festivalu

XXI. ročník Mezinárodního folklorního festivalu „Klatovy 2014“ se konal ve dnech 10.–13. července 2014. Jako každý rok byl spojen s klatovskou poutí. Diváci mohli zhlédnout třináct souborů, z toho šest zahraničních *Tradícia* ze Slovenska, *Magurzanie* z Polska, *Perezvony* z Ruska, *Atarazú* z Kostariky, *Agrinio* z Řecka a *Taipei Folk Orchestra s Ju Meng Dance Group* z Tchaj-wanu a sedm českých – *Salajka Dambořice*, *Rusavjan* z Rusavy, *Ledecká dudácká muzika*, taneční skupiny *Sahar* a *Rasha group* tančící arabský folklor a samozřejmě místní soubory *Šumava* a *Šumavánek*.

Program MFF Klatovy 2014

Středa 9. 7. 2014

17:00 společný piknik ve velkém parku se soubory z Ruska a Kostariky

Čtvrtek 10. 7. 2014

17:30 vystoupení souboru z Ruska a Kostariky v Sušici

17.30 „*Folklor bez hranic*“ – předfestivalový večer v hotelu Rozvoj v Klatovech

Pátek 11. 7. 2014

10:00 vystoupení v penzionu Pod Hůrkou

10:00 vystoupení v Domově poklidného stáří Naší Paní v Klatovech

14:30 vystoupení ve společnosti K&K

17:00 „*Vítejte u nás*“ slavnostní zahájení festivalu, hlavní pódium na náměstí

19:30 „*Roztančené klatovské náměstí*“ večer plný českého folkloru věnovaný zakladatelce MFF Klatovy, Ireně Valentové

20:00 vystoupení v hotelu Centrál

Sobota 12. 7. 2014

9:30 „*Vítejte v Klatovech*“ přijetí zástupců souborů starostou města Klatovy

10:00 vystoupení v areálu Auto Nejdí Klatovy

11:00 „*Když muzika pěkně hraje*“ vystoupení lidových hudeb na náměstí

13:00 vystoupení v areálu Auto Nejdí Klatovy

14:00 „*Tancujeme malí, velcí*“ dětský pořad na hlavním pódiu na náměstí

17:00 „*Dostaveníčko pod Černou věží*“ vystoupení zúčastněných souborů na náměstí

20:00 *Festivalový galaprogram „Klatovy 2014“* prezentace všech souborů se svými nejlepšími čísly, hlavní pódium na náměstí

Neděle 13. 7. 2014

9:30 Slavnostní průvod účastníků festivalu městem

10:30 „*Naši hosté se loučí*“ poslední oficiální setkání s lidovou písničkou a muzikou na letošním festivalu, hlavní pódium na náměstí

14:00 vystoupení v areálu Auto Nejdí Klatovy

Se soubory z Ruska, Kostariky a Polska, které dorazily do Klatov mezi prvními, byl na středečním programu piknik v Mercandinových sadech u Kolonády. Ten se ale z důvodu nepřízně počasí přesunul do prostor klatovské sokolovny. Soubory představily své umění, konaly se zde nejrůznější soutěže, především vědomostní týkající se znalostí České republiky či města Klatov. Ve čtvrtek neoficiální program pokračoval vystoupením souborů z Ruska a Kostariky v Sušici na ostrově Santos. Občané Sušice byli s touto akcí spokojeni, svědčí o tom článek, který vyšel v Sušických novinách: „*Diváky nejprve rozehřála nefalšovaná kostarická hudební skupina a za jejich doprovodu vtancoval na*

*prostranství pod pódiem neuvěřitelně pestrý rej tanečníků. Zejména tanečnice roztočivě své široké nadýchané sukně oslňovaly diváky snad všemi barvami a na chvíli přítomným nahradily i sluneční záři. Sympatické a nevídané vystoupení sklidilo bouřlivý potlesk a Radek Nakládal uvedl neméně exotický soubor Perezvony (Rolničky) z Ruska, jehož sídlem je malé městečko na hranicích Evropy a Asie poblíž Jekatěrinburgu. Doprovod obstaral jediný harmonikář, ovšem ze samotných tanečníků a tanečnic se po chvíli vyklubali schopní sboroví zpěváci a kromě ruských písní vystříhli i několik českých lidovek. Svižný pořad uběhl velice rychle, ale Santos se stal na okamžik důležitým svědectvím o možném přátelském a obohacujícím soužití lidí z celého světa.*⁷³ V tentýž čas probíhal předfestivalový večer s názvem *Folklor bez hranic* v klatovském hotelu Rozvoj. Vystoupily zde soubor z Tchaj-wanu, Polska a místní soubor *Šumavánek*.

V pátečních dopoledních hodinách proběhla vystoupení v penzionu Pod Hůrkou a v Domově poklidného stáří Naší Paní v Klatovech. V penzionu Pod Hůrkou vystoupil ruský soubor a v Domově ve Václavské ulici soubor řecký. Odpoledne se konalo vystoupení v K&K ve Zlatnické ulici a představil se zde slovenský soubor *Tradícia*. Program poté pokračoval od 17 hodin na hlavním pódiu na náměstí pořadem „*Vítejte u nás*“ a představily se zde všechny zahraniční soubory, tedy Kostarika, Polsko, Rusko, Řecko, Tchaj-wan a Slovensko. Program měl na tomto místě pokračovat pořadem „*Roztančené klatovské náměstí*“, věnovaný zakladatelce MFF Klatovy Ireně Valentové. Ten se ale kvůli velké průtrži mračen musel zrušit. Zvukařům natekla voda do reprobeden a vznikly jim tak komplikace, které narušily i sobotní program. Od 20 hodin se mělo podle programu konat vystoupení v hotelu Centrál, kde své umění měl předvést soubor ze Slovenska a z Tchaj-wanu. Hotel ale dva dny před začátkem festivalu vystoupení odvolal z důvodu nedostatku ubytovaných hostů.

V sobotu začal program v 9.30 hodin akcí „*Vítejte v Klatovech*“ na klatovské radnici, kde byli slavnostně přivítáni zástupci všech souborů (jeden krojovaný pár a vedoucí souboru) starostou města Mgr. Rudolfem Salvetrem. Byl zde nachystaný raut od klatovské firmy MASO WEST, s. r. o. Celý program byl zahájen projevem starosty

⁷³ LÍSKOVEC, Eduard. *V Sušici se setkaly soubory z dalekého východu i západu*. Sušické noviny: Čtrnáctideník Sušicka [online]. 2014, roč. 24, č. 14, s. 12 [cit. 2015-02-19].

Dostupné z: http://susickenoviny.kulturasusice.cz/dokumenty/sn2014/sn2014_14.pdf

a místostarosty Klatov a poté přípitkem. Soubory převzaly z rukou představitelů města malou pozornost v podobě upomínkových předmětů a propagačních materiálů města Klatovy a samozřejmě slavný klatovský karafiát. Od 10 hodin probíhal další program v areálu klatovské firmy Auto Nejd, s. r. o. Vystoupili zde členové valašského souboru *Rusavjan* z Rusavy. Od 11 hodin se uskutečnil ryze hudební program „*Když muzika pěkně hraje*“ na hlavním pódiu na klatovském náměstí. Představily se zde lidové hudby českých souborů, a to *Ledecká dudácká muzika*, *Salajka Dambořice* a *Šumava*. Český rozhlas Plzeň měl v tento den postavený stánek vedle pódia a program živě vysílal, hlasatel dokonce s některými soubory provedl rozhovory. Odpoledne ve 13 hodin pokračoval program v areálu Auto Nejd, s. r. o., zatančil zde jediný dětský soubor tohoto ročníku, místní *Šumavánek*. Na klatovském náměstí mohli diváci od 14 hodin vidět program s názvem „*Tancujeme malí, velcí*“, představily se tady soubory z Tchaj-wanu, z Ruska a české *Salajka Dambořice* a *Šumavánek*. Předposlední sobotní program „*Dostaveníčko pod Černou věží*“ se konal od 17 do 19 hodin také na pódiu na náměstí. V tento čas vystoupily řecký soubor *Agrinio*, kostarický *Atarazú*, polský *Magurzanie*, slovenský *Tradícia* a český soubor *Ledecká dudácká muzika*. Vrcholem každého ročníku MFF Klatovy je *Festivalový galaprogram*. Ten s názvem „*Klatovy 2014*“ měl probíhat od 20 do 23.40 hodin na hlavním pódiu na náměstí, ale skutečný konec byl až po půlnoci. Příčinou prodloužení byly komplikace s ozvučením účinkujících. Jednalo se o prezentaci všech zúčastněných souborů, které vystoupily se svými nejlepšími čísly. Překvapením pro diváky byly dva soubory *Sahar* a *Rasha Group*, které převedly svatební obřad. Tyto taneční skupiny se mimo jiné zabývají arabským folklórem, egyptským *raks sharki* i arabským popem. Nevyhýbají se ani tancům *Fussion* s křídly, svícemi, šavlí či hedvábnými vějíři.⁷⁴

V neděli, posledním dni festivalu, se tradičně konal slavnostní průvod městem. Došlo zde ke změně času oproti předchozím ročníkům. Průvod se konal místo od 10 hodin o půl hodiny dříve, tedy od 9.30 hodin. Sraz všech účastníků byl v 9 hodin u klatovské sokolovny. Celý organizační tým pomáhal s řazením průvodu. Policie dohlédla na odklonění provozu z Plzeňské ulice, aby průvod mohl poklidně dojít na klatovské náměstí. Průvodu jsem se také zúčastnila jako jedna z krojovaných tanečnic – členové

⁷⁴ VALENTOVÁ, Denisa. *Soubor písní a tanců Šumava* [online]. 2014 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pages/Soubor-p%C3%ADsn%C3%AD-a-tanc%C5%AF%C5%A0umava/470377819707960>

souboru Šumava mi půjčili klatovský kroj. Bylo to pro mě příjemné zpestření celého festivalu a na tento zážitek velmi ráda vzpomínám. Od 10.30 do 12.15 hodin byl naplánován program „*Naši hosté se loučí*“, poslední setkání s lidovou písničkou a muzikou na tomto ročníku festivalu. Každoročně probíhal na náměstí vždy až do pozdních odpoledních nedělních hodin. Tentokrát ředitelka festivalu Denisa Valentová chtěla učinit změnu. Vznikl ale rozpor mezi městem Klatovy a prodejci na tradičním řemeslném trhu, kterým se nelíbil zkrácený program z důvodu vidin malého počtu návštěvníků, a tudíž malé tržby. Program byl tedy v průběhu soboty upraven a v odpoledních hodinách zde ještě některá vystoupení souborů proběhla. V tištěném programu se to ale diváci nedočetli. Od 14 do 14.20 hodin bylo ještě naplánováno vystoupení ruského souboru *Perezvony* v areálu firmy Auto Nejd, s. r. o.

Tento ročník se konal pod záštitou hejtmána Plzeňského kraje Václava Šlajse a starosty města Klatovy Mgr. Rudolfa Salvetra.

3.3.3 Zhodnocení festivalu

„*Jaký byl letošní Mezinárodní folklorní festival?*“ Tak zněla otázka redaktorky Klatovského deníku pro ředitelku festivalu Denisu Valentovou krátce po skončení festivalu. „*Neskromně úspěšný. Loňský ročník byl pro mě i zbytek organizačního týmu v mnoha směrech premiérou. Tentokrát jsme podle mého byli lépe a systematictěji připraveni. Z nadšených reakcí zúčastněných souborů víme, že se líbilo v Klatovech i jim. Nejvíce si pochvalovaly atmosféru během sobotního večera.*“⁷⁵ Jsem velmi ráda, že jsem se tohoto ročníku mohla účastnit nejen jako pasivní divák, jak tomu bylo v minulých letech, ale že jsem se mohla podílet také na jeho organizaci.

V Klatovech se podařilo uvítat české i zahraničí soubory v celkovém počtu 320 účastníků. Publikum bylo odhadováno na 10 000 pasivních diváků během celého festivalu. Novinkou na tomto ročníku bylo navázání spolupráce se sušickým kulturním centrem Sirkus, p. o., které se podílelo na zaplacení nákladů na dopravu souborů na

⁷⁵ LOUDOVÁ, Daniela. Klatovský deník: *Úroveň všech souborů byla letos nevidaná*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/uroven-vsech-souboru-byla-letos-nevidana-20140804.html

vystoupení v Sušici. V této spolupráci se organizační tým bude snažit nadále pokračovat. Další novinkou na festivalu byl přímý přenos sobotního dopoledního programu Českým rozhlasem Plzeň, hlasatel vyzpovídal několik členů českých souborů. Galaprogram se podruhé konal místo v klatovském divadle na náměstí, kde je podle mého názoru více přístupný divákům, ale na druhou stranu závislý na dobrém počasí. Takto o něm mluvila Denisa Valentová v Klatovském deníku: „*Ten byl snad nejlepší, co jsem zažila. Takovou atmosféru nepamatuji a diváci zůstali až do nočních hodin. Neděle zájem diváků jen potvrdila.*“

Festival se neobešel bez menších problémů. Týkaly se především každoročního nezvyku členů souborů, že musí na místa vystoupení, stravování a ubytování docházet pěšky, neboť centrum města a přilehlé ulice jsou v době klatovské poutě uzavřené. Špatné počasí zklamalo tanečníky z Tchaj-wanu, kteří dorazili do města již v úterý a které zaskočil vytrvalý déšť, poněvadž nemohli divákům předvést tolik tanečních čísel, kolik si představovali. Z Klatov byli ale nadšení. Dalšími spokojenými účastníky byli členové souboru *Rusavjan* z Rusavy, kteří zaslali ředitelce festivalu dokonce děkovný e-mail:

*„Vážená slečno Valentová,
rád bych Vám i všem pořadatelům poděkoval jménem Valašského krúžku Rusavjan i cimbalové muziky Rusava za příjemně strávené dny na klatovském festivalu. Děkuji za přátelské přijetí a perfektní organizaci celé akce. Velice se nám u Vás líbilo a byli jsme nadšeni příjemnou atmosférou, která u Vás panovala.*

Věřím, že se někdy opět setkáme.

Ještě jednou tedy děkuji za vše.

Přeji Vám hodně úspěchů a zdaru v organizaci dalších ročníků Vašeho festivalu.

S přátelským pozdravem

*Jaroslav Pavelka, VK Rusavjan*⁷⁶

Ze strany diváků se vyskytly připomínky ke kvalitě zvuku. S těmito technickými potížemi se festival potýkal v průběhu celého sobotního večera. Proto se organizační tým rozhodl pro příští ročník investovat do firmy, která poskytuje kvalitnější služby a má s ozvučením folkloru mnohaleté zkušenosti. Dále se divákům nelíbil kratší nedělní

⁷⁶ VALENTOVÁ, Denisa. *MFF Klatovy 2014: Poděkování*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/mffklatovy2013/?fref=ts>

program, který byl nakonec upraven, a tak některé soubory ještě v nedělních odpoledních hodinách na náměstí vystoupily.

Velmi potěšující zprávy přišly ředitelce Denise Valentové také od ubytovacích zařízení, kde se soubory stravovaly a přespávaly, a to z Restaurace a penzionu Na Zemědělce a z hotelu Rozvoj.

„Zdravím ze Zemědělkyně“. Tak máte po souborech a všichni, s kterými jsem mluvila, byli nadšení. Měla jste to úžasně zorganizované.“⁷⁷

„Děkuji za spolupráci a těším se na příští rok. Letošní festival byl jeden z nejkvalitnějších organizačně (alespoň pro nás), hlavně díky Tvoji výborné přípravě a organizaci. Ještě jednou díky

Marcela + celý tým z Rozvoje“⁷⁸

Nejvíce ředitelka MFF Klatovy vyzdvihla vysokou úroveň všech souborů, která byla tento ročník nevídaná, a byla také spokojena se svým organizačním týmem: *„Program šel podle plánu a nemuseli jsme řešit nic závažnějšího. To svědčí o skvělé práci „mého“ týmu. Jsem na ně všechny hrozně hrdá, vyřešili spoustu dílčích věcí beze mě a mají chuť na festivalu pracovat i nadále. Takže abych byla konkrétnější – díky mojí „schwester“, oběma Luckám i Katkám, Šárce, Darince, Petře, Míše, Verče, Martině, Bohoušovi, Tondovi, Ančí, Nice, tatkově a tetě.“⁷⁹*

⁷⁷ VALENTOVÁ, Denisa. *MFF Klatovy 2014: Poděkování*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/mffklatovy2013/?fref=ts>

⁷⁸ tamtéž

⁷⁹ LOUDOVÁ, Daniela. *Klatovský deník: Úroveň všech souborů byla letos nevídaná*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/uroven-vsech-souboru-byla-letos-nevidana-20140804.html

3.3.4 Financování festivalu

3.3.4.1 Náklady a výnosy za rok 2012

Náklady		Výnosy	
Materiál celkem	3 000	Tržby a výnosy vlastní	50 000
Služby celkem	329 300	z vlastní činnosti	35 000
nájemné	52 600	ostatní	15 000
cestovné	5 500	Ostatní příspěvky	263 600
doprava	47 800	město Klatovy	30 000
ostatní služby	223 400	MK ČR	34 000
Osobní náklady celkem	12 000	FOS ČR	80 000
ostatní sociální náklady	12 000	sponzoři	119 600
Ostatní náklady	49 300	příspěvek z rozpočtu kraje	80 000
NÁKLADY CELKEM	393 600	VÝNOSY CELKEM	393 600

Tabulka č. 1 – Náklady a výnosy za rok 2012 (autorka práce)

3.3.4.2 Náklady a výnosy za rok 2013

Náklady		Výnosy	
Materiál celkem	3 643	Tržby a výnosy vlastní	8 000
kancelářské potřeby	247	z vlastní činnosti	8 000
vlajky	3 396	Ostatní příspěvky	219 000
Služby celkem	219 672	město Klatovy	100 000
ubytování	60 900	Plzeňský kraj	60 000
pódium, tribuna	37 414	sponzoři	59 000
stravování	59 928		
ozvučení akce	20 000		
propagace	13 995		
cestovné	9 490		
moderace MFF	6 500		
poplatky OSA	7 750		
poštovné	102		
tisk	500		
dary účastníkům	2 400		
občerstvení	342		
pohonné hmoty	351		
NÁKLADY CELKEM	223 315	VÝNOSY CELKEM	227 000

Tabulka č. 2 – Náklady a výnosy za rok 2013 (autorka práce)

3.3.4.3 Náklady a výnosy za rok 2014

Náklady		Výnosy	
Materiál celkem	3 087	Tržby a výnosy vlastní	112 819
Služby celkem	422 732	z vlastní činnosti	94 237
nájemné	40 313	ostatní	18 582
přeprava osob a materiálu	50 464	Ostatní příspěvky	313 000
propagace	20 441	město Klatovy	150 000
poštovné, telefon, fax	3 457	MK ČR	20 000
ubytování účastníků	147 350	sponzoři	61 000
stravování účastníků	111 249	příspěvek z rozpočtu kraje	40 000
bankovní poplatky	1 525	nadace Život umělce	20 000
ozvučení pódia	34 001	dary	22 000
poplatek OSA	7 750		
moderace MFF	6 000		
NÁKLADY CELKEM	425 819	VÝNOSY CELKEM	425 819

Tabulka č. 3 – Náklady a výnosy za rok 2014 (autorka práce)

Folklorní spolek Šumava měl v roce 2012 vyrovnané výnosy a náklady ve výši 393 600 Kč a vytvořil tak nulový hospodářský výsledek. Své finanční hospodaření mělo vedení v tomto roce velmi dobře promyšlené a podařilo se mu se získanými penězi vyjít přesně. V roce 2013 byly náklady a výnosy odlišné, a to náklady ve výši 223 315 Kč a výnosy 227 000 Kč. Byl vygenerován tedy zisk 3 685 Kč. Po 21. ročníku MFF Klatovy 2014 byly náklady a výnosy opět vyrovnané, jako tomu bylo v roce 2012.

Každoročně FS Šumava žádá o grant město Klatovy, Plzeňský kraj a Ministerstvo kultury ČR. Novinkou byla žádost směřovaná nadaci Život umělce, která přispěla nemalou částkou 20 000 Kč. V předchozích rocích vedení FS Šumava žádal o finanční příspěvky také nadaci Vodafone, SYNOT a ČEZ, všechno neúspěšně. Uvažoval také o podání žádosti na nadaci OKD, Visegrádský fond a Česko-německý fond budoucnosti, ale bohužel nesplňoval jejich podmínky a pro Česko-německý fond budoucnosti se nepodařilo sehnat německého partnera. Veškeré získané finance použije sdružení převážně na stravování a ubytování folklorních souborů během Mezinárodního folklorního festivalu.

Podle toho, kolik získají peněz z dotací a sponzorských darů, tolik souborů si mohou dovolit pozvat na MFF.⁸⁰

Podle mého názoru je toto sdružení příkladem, jak správně hospodařit s penězi. K financování své činnosti využívá především vnější zdroje, vlastní financování je zastoupeno v malé míře. I přes to, že se této neziskové organizaci za poslední tři roky dařilo, bych k jistějšímu zajištění finanční stability doporučila zaměřit se více na donátory ze soukromé sféry, ať už individuální či firemní. Také bych navrhovala zvýšit vlastní zdroje sdružení, například možným ziskem z pořádání speciálních tanečních kurzů pro veřejnost či jiných podobných aktivit. Tyto soukromé a vlastní zdroje jsou totiž pro organizaci velice důležité, neboť díky nim může financovat své náklady nebo je použít v případě nouze jako své rezervy.

3.4 Plánování 22. ročníku MFF Klatovy 2015

Poslední otázka při zhodnocení 21. ročníku MFF od redaktorky deníku Daniely Loudové se týkala budoucnosti festivalu. Jak si ho ředitelka Denisa Valentová představuje v dalších ročnících, zda se něco změní. „*Chtěla bych festival posouvat dál. Mám poměrně dost nápadů, které si ale nechám pro sebe. Už jsem na nich i začala pracovat a prozatím to vypadá nadějně. Další nápady přišly i od organizačního týmu. Ty začneme řešit od září, takže bych ráda řekla, že se mají diváci na co těšit.*“⁸¹

Počet souborů na MFF Klatovy 2015 by neměl z hlediska vyšších finančních nákladů překročit číslo 11, prvním potvrzeným souborem je *Folklorní studio Buchlovice*. Hlavními tématy tří pořadů budou „svatba, vojna a řemesla“. Páteční večer bude věnován seznamovacímu večírku pro soubory. Novinkou bude navázání spolupráce se Západočeskou univerzitou v Plzni. Studenti Fakulty umění a designu pod vedením akademické malířky Ditty Jiříčkové vytvoří pro 22. ročník festivalu nové logo. Dále chce organizační tým investovat do lepšího ozvučení a osvětlení festivalu, které bylo v roce

⁸⁰ VALENTOVÁ, Denisa. *Ústní sdělení*. (2014-11-01).

⁸¹ LOUDOVÁ, Daniela. Klatovský deník: *Úroveň všech souborů byla letos nevidaná*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/uroven-vsech-souboru-byla-letos-nevidana-20140804.html

2014 nedostatečné. Vybraná firma má dlouholeté zkušenosti se zvučením folklorních akcí, mimo jiné spolupracuje s MFF ve Strážnici.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo seznámit čtenáře s Mezinárodním folklorním festivalem Klatovy a vytvořit přehled o všech dosavadních ročnících festivalu, neboť tyto informace nebyly dosud uceleně zpracovány.

V první kapitole jsem popsala folklor a lidové tradice, folklorní festivaly, jejich historii v České republice a Folklorní sdružení ČR. Druhá kapitola nese název Folklor v Klatovech a kromě klatovských folklorních souborů se v ní věnuji také ostatním významným kulturním spolkům, smíšenému sboru Šumavan a Tělovýchovné jednotě Sokol Klatovy, pod kterou soubory nyní fungují. Stručně jsem se zmínila o zakladatelce MFF Klatovy Ireně Valentové a v neposlední řadě také o historii královského města Klatovy.

Nejpodstatnější část mé práce představuje třetí kapitola, ve které píš o Mezinárodním folklorním festivalu Klatovy. Přínosem mé práce může být určitě to, že jsem sepsala historii festivalu od roku 1994 až po současnost. Dále jsem se zaměřila na organizaci MFF, spolek Šumava, jeho organizační strukturu, majetek a hospodaření. Podrobněji jsem se věnovala zatím poslednímu 21. ročníku, neboť jsem se na něm organizačně podílela. Popsala jsem jeho přípravnou fázi, propagaci, průběh a zhodnocení. V předposlední podkapitole jsem nastínila finanční stránku festivalu. Jak ukázal finanční rozbor posledních tří ročníků festivalu, spolku Šumava se daří přímo vzorově hospodařit s penězi určenými k organizaci MFF. Pro budoucí fungování festivalu bych doporučila zaměřit se více na donátory ze soukromé sféry, ať už individuální či firemní a zkusila bych více propagovat a šířit klatovský folklor mezi občany, např. pořádáním různých společenských akcí, tanečními plesy, workshopy apod. Na závěr práce jsem umístila zmínku o organizačních plánech týkajících se 22. ročníku MFF Klatovy 2015.

Během jednadvacetileté historie festivalu se na klatovských pódii vystřídalo 263 souborů ze tří kontinentů.⁸² Město Klatovy tak proslavil v mnoha zemích. Podobné

⁸² KILIÁN, Milan. *OBRAZEM: Organizátoři festivalu si donesli diplomy*. Klatovský deník. 2014. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-organizatori-festivalu-si-odnesli-diplomy-20140218.html

kulturní akce jsou podle mého názoru velmi potřebné. V dnešní uspěchané době plné počítačů a jiných informačních technologií už ani lidé nevědí, co to je lidová písnička, lidový tanec nebo co si mají představit pod pojmem folklor. Proto jsem velmi ráda, že se tento festival úspěšně koná už takovou řadu let. Do budoucna bych chtěla organizátorům MFF Klatovy popřát mnoho úspěchů, velkou trpělivost a píli při pořádání dalších ročníků.

RESUMÉ

Tato bakalářská práce se zabývá Mezinárodním folklorním festivalem Klatovy. V první části práce je popsán folklor a lidové tradice, folklorní festivaly, jejich historie v České republice a Folklorní sdružení ČR. Dále autorka popisuje folklor v Klatovech a kromě klatovských folklorních souborů věnuje prostor také ostatním významným kulturním spolkům, smíšenému sboru Šumavan a Tělovýchovné jednotě Sokol Klatovy. V práci je také stručná zmínka o zakladatelce MFF Klatovy Ireně Valentové a v neposlední řadě také o historii královského města Klatovy. Hlavní část práce je věnována Mezinárodnímu folklornímu festivalu Klatovy. Je zde sepsána historie festivalu od roku 1994 až po současnost. Pozornost je zaměřena na organizaci MFF, spolek Šumava, jeho organizační strukturu, majetek a hospodaření. Podrobněji se autorka věnuje zatím poslednímu 21. ročníku. Popisuje jeho přípravnou fázi, propagaci, průběh a zhodnocení. V závěru práce je nastíněna finanční stránka festivalu.

SUMMARY

This bachelor thesis deals with the International folklore festival in Klatovy. In the first part of the paper the folklore and folk traditions, folklore festivals, their history in the Czech Republic and the Folklore association of the Czech Republic are described. After that, the Folklore in Klatovy is mentioned and in addition to the folklore ensembles in Klatovy, also other major cultural societies – the choir Šumavan and Sokol Klatovy are characterized. There is mention of the founder of the IFF Klatovy Irena Valentová and also of the history of the royal city of Klatovy. The main part of the paper is devoted to the International folklore festival in Klatovy. The history of the festival from the year 1994 to the present is described. Furthermore, there is a focus on the organisation of the IFF, the association of Šumava, its organizational structure, property and management. In more detail, the attention to the last 21st year of the festival is paid. The phase of preparation, promotion, progress and evaluation are included. At the end, also the financial aspects of the festival are assessed.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použité literatury:

BÁRTA, Vladimír. *Propagace*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1993. 45 s. ISBN 80-7079-411-9.

BONUŠ, František. *Tance, písně a hudba plzeňského kraje*. Praha: SNKLHU, 1955.

BRABCOVÁ, Jitka. *Prezentace, popularizace a propagace kulturního dědictví*. 1. vydání. Brno: VUT, 2004. ISBN 80-214-2552-0.

JANEČKOVÁ, Lidmila a Miroslava VAŠTÍKOVÁ. *Marketing služeb*. Grada Publishing, 2001. ISBN 9788071699958.

Malý etnologický slovník. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2011. ISBN 978-80-87261-70-5.

MIRUŠEC, Zdeněk. *Západočeská vlastivěda. Národopis*. Plzeň 1990.

PAVLICOVÁ, Martina a Lucie UHLÍKOVÁ. *Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku*. [Red.]: Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. ISBN: 80-86156-06-0

REJŠEK, Radoslav. *Vesele do kola, děti!*. 1. vydání. Lanškroun: Folklorní sdružení ČR, 1999.

Prameny:

HOLCNEROVÁ, Bc. Petra. *Národopisná výstava československá v Praze 1895*. Brno, 2007. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity.

BĚLOHOUBKOVÁ, Eva. *Didaktická aplikace dějin Klatov na 1. stupni ZŠ*. Plzeň, 2013. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická.

HOCHMANN, Jan. *Historie Sokola na Klatovsku od roku 1918 po současnost*. Plzeň, 2011. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni.

MIKULÁŠOVÁ, Pavla. *Tanec a zpěv prochází společně celým jejím životem*. Klatovský deník. 1998, VII., č. 153.

ŠIMANDL, Miroslav. *Vzpomínka na Irenu Valentovou*. Folklor: Měsíčník lidové kultury Čech, Moravy a Slezska. 2012, XXIII., č. 10/2012.

VALENTOVÁ, Denisa. *Konstrukce tradice na příkladu folklorního souboru Šumava*. Praha, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Mgr. Hedvika Novotná.

Pod záštitou. Klatovský deník: Západočeské noviny. 11. 7. 1994, roč. 2, č. 160.

Předčily očekávání. Týdeník Klatovska: Západočeské noviny. 1994, roč. 4, č. 29.

Starosta přivítal zástupce souborů. Klatovský deník: Západočeské noviny. 12. 7. 1995, roč. 3, č. 160.

Na klatovské pouti rozhodně nesmíte chybět. Klatovský deník: Západočeské noviny. 1. 7. 1995, roč. 3, č. 153.

Diváky fascinovaly španělské soubory. Klatovský deník: Západočeské noviny. 12. 7. 1995, roč. 3, č. 160.

Folklorní soubory roztančí klatovské ulice. Klatovský deník: Západočeské noviny. 1998, roč. 7, č. 152.

Kronika města Klatov rok 1998. Okresní muzeum v Klatovech. 1999.

Klatovy se opět roztančí. Klatovský deník: Západočeské noviny. 1999, roč. 8, č. 152.

Kronika města Klatov rok 1999. Okresní muzeum v Klatovech. 2001.

Kronika města Klatov rok 2000. Okresní muzeum v Klatovech. 2006.

Bylo se na co dívat. Klatovský deník: Západočeské noviny. 15. 7. 1996, roč. 4, č. 163.

Mezinárodní folklorní festival Klatovy. Klatovský deník: Západočeské noviny. 1997, roč. 5, č. 159.

Festival dnes začíná. Klatovský deník: Západočeské noviny. 2000, roč. 9, č. 156.

Folkorní festival. Klatovský deník: Západočeské noviny. 2001, roč. 10, č. 160.

Internetové zdroje:

Co je FoS ČR. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/co-je-fos-cr>

DEKAN, Mgr. Viliam. *IX. Mezinárodní folklorní festival KLATOVY 2002*. Czech Republic CZ. [online]. 2002, s. 1 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://czech.republic.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=3728>

Historie a památky Klatov – stručný přehled. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.klatovy.cz/klatovy/fr.asp?tab=snet&id=2426&burl=&pt=HS>

HORČIČKA, Václav. *X. Mezinárodní folklorní festival KLATOVY 2003*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2003 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://archiv.fos.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=5315&menu=>

CHÝLOVÁ, Helena. *O původu názvů západočeských měst*. [online]. s. 1 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/plzen/jazykovykoutek/_zprava/o-puvodu-nazvu-zapadoceskych-mest--116239

JANOŠKA, Kazimír. *Vrcholí 17. mezinárodní folklorní festival Klatovy 2010*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2010 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/vrcholi-17-mezinarodni-folklorni-festival-klatovy-2010>

KILIÁN, Milan. *Klatovy ztratily významnou osobnost. V neděli odešla Irena Valentová*. Klatovský deník 2012. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/klatovy-ztratily-vyznamnou-osobnost-v-nedeli-odesla-irena-valentova-20120821.html

KILIÁN, Milan. *OBRAZEM: Organizátoři festivalu si donesli diplomy*. Klatovský deník. 2014. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-organizatori-festivalu-si-odnesli-diplomy-20140218.html

Klatovské katakomby: Občanské sdružení Klatovské katakomby. [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z: <http://www.katakomby.cz/katakombyklatovy/obcanskesdruzeni>

Klub přátel Klatovska: *Úvod*. [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné
z: <http://www.kpk.klatovynet.cz/kpk/>

KOLÁŘ, David. *11. ročník Mezinárodní folklorní festival Klatovy 2004*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2004 [cit. 2014-06-03]. Dostupné
z: <http://archiv.fos.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=7019&menu=>

Kolegium pro duchovní hudbu: *O souboru*. [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné
z: <http://www.kolegium-klatovy.eu/soubor/>

LÍSKOVEC, Eduard. *V Sušici se setkaly soubory z dalekého východu i západu*. Sušické noviny: Čtrnáctideník Sušicka [online]. 2014, roč. 24, č. 14, s. 12 [cit. 2015-02-19].
Dostupné z: http://susickenoviny.kulturasusice.cz/dokumenty/sn2014/sn2014_14.pdf

LÍZANCOVÁ, Iveta. *Bohatý program XVIII. MFF Klatovy 2011*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2011 [cit. 2014-06-03]. Dostupné
z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/bohaty-program-xviii-mff-klatovy-2011->

LOUDOVÁ, Daniela. Klatovský deník: *Úroveň všech souborů byla letos nevidaná*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné
z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/uroven-vsech-souboru-byla-letos-nevidana-20140804.html

LOUDOVÁ, Daniela. Klatovský deník: *Úroveň všech souborů byla letos nevidaná*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné
z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/uroven-vsech-souboru-byla-letos-nevidana-20140804.html

MAREČKOVÁ, Michaela. *K zařazení poutní tradice do výuky regionální vlastivědy na 1. Stupni základních škol* [online]. Brno, 2010 [cit. 2013-11-14]. Dostupné
z: is.muni.cz/th/135834/pdf_m/DP_konecna_verze_-_text.docx. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Jiří Mihola, PhD. s. 64.

Mezinárodní folklorní festival Klatovy. [online]. [cit. 2013-11-18]. Dostupné
z: <http://www.folklor-klatovy.cz/index.php?page=sumava#obsah>

- POKORNÝ, Jiří. *XII. Mezinárodní folklorní festival KLATOVY*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2005 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://archiv.fos.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=121735&menu=>
- PŠENICA, Zdeněk. *Tisková informace o současných problémech Folklorního sdružení ČR*. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/tiskova-informace-o-soucasnych-problemech-folklorniho-sdruzeni-cr>
- Sokol, síla tradice: *Šumavská župa*. [online]. [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10406331335-sokol-sila-tradice/212471290470010>
- Šumavanu už je 150*. [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://files.sbor-sumavan.webnode.cz/200000880-295492a1b6/Šumavanu%20už%20je%20150-1.jpg>
- VALENTOVÁ, Denisa. *Mezinárodní folklorní festival Klatovy*. 2013 [online]. [cit. 2013-11-18]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/xx-mezinarodni-folklorni-festival-klatovy-2013>
- VALENTOVÁ, Denisa. *MFF Klatovy 2014: Poděkování*. [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/mffklatovy2013/?fref=ts>
- VALENTOVÁ, Denisa. *Soubor písní a tanců Šumava* [online]. 2014 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pages/Soubor-p%C3%ADsn%C3%AD-a-tanc%C5%AF-%C5%A0umava/470377819707960>
- VALENTOVÁ, Irena. *Pozvánka na klatovský XVI. mezinárodní folklorní festival*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2009 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/pozvanka-na-klatovsky-xvi-mezinarodni-folklorni-festival->
- VALENTOVÁ, Irena. *Tři dny folkloru v Klatovech*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2012 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/tri-dny-folkloru-v-klatovech>
- VALENTOVÁ, Irena. *XIV. Mezinárodní folklorní festival KLATOVY*. Folklorní sdružení České republiky [online]. 2007 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://folklor.cz/public/kapitola.phtml?kapitola=126986&menu=>

Wikislovník: klát.[online]. [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://cs.wiktionary.org/wiki/klát>

XV. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL KLATOVY 2008 –10. –13.7.2008.

ŠumavaNet.CZ [online]. 2008 [cit. 2014-06-03]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/fr.asp?tab=snet&id=4553&burl=>

Ostatní zdroje:

FS ŠUMAVA. *Stanovy folklorního spolku Šumava*. Klatovy, 2012.

VALENTOVÁ, Denisa. *Ústní sdělení*. (2014-11-01).

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek č. 1 – Národopisné oblasti Čech a Moravy (Rejšek, 1999).....	5
Tabulka č. 1 – Náklady a výnosy za rok 2012 (autorka práce)	45
Tabulka č. 2 – Náklady a výnosy za rok 2013 (autorka práce)	45
Tabulka č. 3 – Náklady a výnosy za rok 2014 (autorka práce)	46

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1 Seznam souborů zúčastněných na MFF Klatovy
- Příloha 2 Zakladatelka MFF Klatovy Irena Valentová
- Příloha 3 Natáčení videopozvánky na MFF Klatovy 2014
- Příloha 4 Předfestivalové přípravy
- Příloha 5 Propagační materiály (odznaky a programy)
- Příloha 6 Zahájení MFF Klatovy 2014 na klatovském náměstí
- Příloha 7 Soubor *Taipei Folk Orchestra* z Tchaj-wanu
- Příloha 8 Přijetí zástupců souborů starostou města Klatovy
- Příloha 9 Zástupci všech souborů se svými vedoucími
- Příloha 10 Zaplněné klatovské náměstí během sobotního programu
- Příloha 11 Dětský folklorní soubor *Šumavánek*
- Příloha 12 Kostarický soubor *Asociación Folklórica Atarazú Costa Rica*
- Příloha 13 Folklorní soubor *Šumava*
- Příloha 14 Řazení slavnostního průvodu městem
- Příloha 15 Slavnostní průvod městem
- Příloha 16 Organizační tým během hodnocení po festivalu

Příloha 1

Seznam souborů zúčastněných na MFF Klatovy:

Agrinio – řecký soubor

Aitinia a Municipality – řecký soubor

Andžinš – lotyšský soubor

Asvestochoriou Dimos Chortiati – řecký soubor

Atarazú – kostarický soubor

Ballet Folklórico de Michoacán – mexický soubor

Barunka – soubor z České Skalice

Belgrade – chorvatský soubor

Benešáček – benešovský soubor

Bukovinka – slovenský soubor

Bul-Vibaa – norský soubor

Busuioc – moldavský soubor

Česká obec – chorvatský soubor

Danaj – strážnický soubor

Dernegni – turecký soubor

Doudleban – doudlebský soubor

Dratvárik – slovenský soubor

Dúbrava – dubňanský soubor

Dúbravěnka – dubňanský dětský soubor

Falkensteiner Geigenmusik a Regener Lehrermusi – německý soubor

Folklor 75 – švýcarský soubor

Folklorní studio Buchlovice – buchlovický soubor

Fundación Artística del Tundama – kolumbijský soubor

Gaudeamus – pražský soubor

Gusad – kyperský soubor

Hanáč – soubor z Troubek

Heimatverein Zwiesel – německý soubor

Hořeňák – soubor z Lázní Bělohrad

Hradecká cimbálová muzika – královehradecký soubor

Hrozének – soubor z Bulhar

Chodský soubor Mrákov – mrákovský soubor

Ialomita – rumunský soubor

Jiskra – plzeňský soubor

Junik – tchaj-wanský soubor

Kaszebe – polský soubor

Kattersdorsdorfer Lausbuam – německý soubor

King Pambanelle – italský soubor

Kis Kurázszi – maďarský soubor

Kvítek – královehradecký soubor

Kyjovánek – kyjovský soubor

Lasowiaci – polský soubor

Ledecká dudácká muzika – tachovský soubor

Les Éclusiers – kanadský soubor

Lipina – vracovský soubor

Lipta Liptál – vsetínský soubor

Los Olivos – španělský soubor

Magurzanie – polský soubor

Májek – brněnský soubor

Malá dudácká muzika – domažlický soubor

Momavali – gruzijský soubor

Mráček – mrákovský dětský soubor

Národopisný soubor Postřekov – soubor z Postřekova

Niederbayerische Musikantenstammtisch – německý soubor

Nitranček – slovenský soubor

Ogrenietis – lotyšský soubor

Olšinka – soubor z Orlové

Ondráš – brněnský soubor

Pálava – mikulovský soubor

PAYS DE HANAU – francouzský soubor

Perezvony – ruský soubor

Písečan – písecký soubor

Plzeňský MLS – plzeňský soubor

Prácheňáček – strakonický soubor

Radost – soubor z Kamenného Újezda

Rai Blech – německý soubor

Rolničky – ruský soubor

Rudolstadt – německý soubor

Rusavjan – soubor z Rusavy

Sahar a Rasha group – pražské taneční skupiny

Salajka Dambořice – dambořický soubor

Seniorský kroužek Radost – soubor z Kamenného Újezda

Spandan – indický soubor

Stázka – soubor z Teplé

Stodský Dudáček – stodský soubor

Šumava – klatovský soubor

Šumavánek – klatovský dětský soubor

Taipei Folk Orchestra s Ju Meng Dance Group – tchaj-wanský soubor

Taldea – baskický soubor

Tarškutis – litevský soubor

TG Sokół – polský soubor

Tradicia – slovenský soubor

Uralskaya Vechora – ruský soubor

Valtická krojovaná společnost – valtický soubor

Včelaran – bilovický soubor

Velička – soubor z Velké nad Veličkou

Vesnianka – ukrajinský soubor

VUS Ondráš – brněnský soubor

Vyslůžilci – kyjovský soubor

Zemplínik – slovenský soubor

Zlatibor – srbský soubor

Zwieseler Woidwinkl Viergsang – německý soubor

Žerotín – strážnický soubor

Žižkovjánek – soubor z Moravského Žižkova

Příloha 2

Zakladatelka MFF Klatovy Irena Valentová (autor Daniela Loudová, Klatovský deník)

Příloha 3

Natáčení videopozvánky na MFF Klatovy 2014 (autor Denisa Valentová)

Příloha 4

Předfestivalové přípravy (autor Denisa Valentová)

Příloha 5

Propagační materiály – odznaky a programy (autor Denisa Valentová)

Příloha 6

Zahájení MFF Klatovy 2014 na klatovském náměstí (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 7

Soubor Taipei Folk Orchestra z Tchaj-wanu (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 8

Přijetí zástupců souborů na klatovské radnici starostou města (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 9

Zástupci všech souborů se svými vedoucími (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 10

Zaplněné klatovské náměstí během sobotního programu (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 11

Dětský folklorní soubor Šumavánek (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 12

Kostarický soubor Asociación Folklórica Atarazú Costa Rica (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 13

Folklorní soubor Šumava (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 14

Řazení slavnostního průvodu městem (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 15

Slavnostní průvod městem (autor Karel Nováček, FOTOfofr.com)

Příloha 16

Organizační tým během pofestivalového zhodnocení (autor Denisa Valentová)